

■ Кадравы расклад

На мінулым тыдні Прэзідэнт прыняў важныя кадровыя рашэнні. У прыватнасці, старшынёй Мінгарвыканкама стаў Андрэй Шорац, міністрам фінансаў — Уладзімір Амарын, старшынёй Дзяржаўнага мытнага камітэта — Юрый Сянько. Усе яны былі прадстаўлены сваім калектывам і ўжо прыступілі да працы.

МІНСК З НОВЫМ МЭРАМ

Учора дэпутаты Мінскага гарадскога Савета зацвердзілі Андрэя Шорца на пасадзе старшынёй Мінгарвыканкама. Аднаведны кадравы ўказ падпісаў напярэдадні Дня Кастрычніцкай рэвалюцыі Прэзідэнт Беларусі. Як паведамляецца на афіцыйным інтэрнэт-партале Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, прызначаючы былога міністра жыллёва-камунальнай гаспадаркі Андрэя Шорца на новую пасаду, Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што той працаваў у групе, якая займалася праблемнымі пытаннямі ЖКГ. «Быў працаваўны шэраг праблем. Натуральна, ускрытыя асноўныя недахопы ў рабоце жыллёва-камунальнай гаспадаркі краіны і перш за ўсё Мінска. Я разумею, вы ж не чакаеце майго заключэння на гэты конт або прыняцця якога-небудзь рашэння, а знойдзеныя недахопы ліквідуюцца?» — сказаў кіраўнік дзяржавы. Андрэй Шорац запэўніў, што необходимая работа вядзецца.

ФОТА БЕЛТА

Увечары таго ж дня, прадстаўляючы кандыдатуру мэра актыўна Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Андрэй Кабякоў звярнуў увагу, што адным з вызначальных крытэрыяў выбару стала тое, што Андрэй Шорац — не мінчанін, не мае нейкіх стальных сувязяў па-за службай з прадстаўнікамі горада Мінска. «Таму ўсе прысутныя на гэтай нарадзе, увесі кіраўнічы апарат сталіцы, усе роўныя абсалютна. Таму ў вас у кожнага ёсць магчымасць сябе праявіць, але калі чалавек не праявіць сябе ў прафесійнай і службовай стараннасці, то размова, натуральна, не будзе надта доўгай», — сказаў Андрэй Кабякоў.

У панядзелак кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта прадстаўляў новага старшыню Мінскага гарвыканкама дэпутатам гарадскога Савета. Андрэй Кабякоў адзначыў, што, нягледзячы на свой даволі малады ўзрост, новы мэр з'яўляецца кампетэнтным, ініцыятыўным, прынцыповым і патрабавальным кіраўніком. «На ўсіх даручаных участках кіраўніцкай работы ён праявіў сябе вельмі працавітым чалавекам, які ўмее самастойна і паслядоўна вырашаць службовыя пытанні. За час работы Андрэй Шорца ў Міністэрстве ЖКГ прыняты меры па павышэнні эфектыўнасці работы і зніжэнні затрат у арганізацыях жыллёва-камунальнай гаспадаркі краіны, забяспечвалася эфектыўнае ўзаемадзеянне Мінжылкамса з аб'яўкамі і Мінскім гарвыканкамам», — сказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Ён таксама нагадаў, што пад непасрэдным кіраўніцтвам Андрэя Шорца распрацавана прынятая ўрадам Праграма развіцця жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі да 2015 года, планамерна рэалізуюваліся заданыя дзяржаўныя праграмы: ішла замена на цэплавых сетак, скарэчалася спажыванне паліўна-энергетычных рэсурсаў, працягвалася паліпашацца якасць водазабеспячэння гарадоў і пасёлкаў. «Пры непасрэдным удзеле Андрэя Шорца ў сферы ЖКГ створана нарматыўная база і рэалізуюцца на практычным узроўні такія новыя напрамкі работы галіны, як перапрацоўка другасных рэсурсаў, стварэнне рынку арандавага жылля. Вынікі работы за 2013 год і мінулы перыяд бягучага года сведчаць аб павышэнні эфектыўнасці работы ЖКГ і якасці жыллёва-камунальных паслуг пры адначасовым зніжэнні затрат на іх аказанне», — падкрэсліў Андрэй Кабякоў.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта адзначыў, што новы мэр дапаможа Мінскаму гарвыканкаму наведаць парадак і ліквідаваць недахопы ў сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Акрамя таго, асабліва ўвагу новаму кіраўніку неабходна звярнуць на аднаўленне дынамічнага развіцця прамысловага комплексу, па-

■ Праблемы і рашэнні

БАРАЎЛЯНЫ: УЖО НЕ ПАСЁЛАК, АЛЕ ЯШЧЭ І НЕ ГОРАД

КАЛІ ТУТ БУДЗЕ ГЭТАК ЖА КАМФОРТНА, ЯК У СТАЛІЦЫ?

Па даручэнні старшыні Мінаблвыканкама Сямёна Шапіры з абласнога бюджэту выдзелены 200 млрд рублёў на добраўпарадкаванне Бараўлянаў. Сёння для гэтага населенага пункта больш падыходзіць назва «горад». Калі браць у разлік пасёлка Лясы, які ўшчыльную прымыкае да Бараўлянаў, — тут працягвае 35 тыс. чалавек. Толькі за апошнія тры гады колькасць жыхароў павялічылася на 5 тысяч. А ў цэлым на тэрыторыі сельсавета, куды ўваходзіць 18 населеных пунктаў, зарэгістравана 45 тыс. насельніцтва.

З улікам гэтых абставін, а таксама непасрэднай блізкасці да Мінска павінна быць і добрая інфраструктура. Аднак да камфортных умоў пражывання тут далёка. І гэта з'яўжаецца ўжо на ўзрэдзе ў Бараўлянах, дзе раніцай і вечарам ствараюцца заторы, калі людзі едучы на работу ў Мінск і вяртаюцца назад дадому. Не лепшая сітуацыя і ў самім населеным пункце. На цэнтральнай вуліцы, што вядзе да Мінскай абласной балніцы, ледзьве могуць раз'ехацца дзве машыны. Стаянка не змяшчае ўвесь транспарт: аўтамабілі стаяць «калі палала», у тым ліку і на абочыне дарогі. Насупраць — забалочанае «возера» з рэшткамі вады, дзе плавае смецце. У Бараўлянах няма ліўневай каналізацыі: пасля дажджу, веснавага разводдзя яна

сцякае сюды, у нізіну. На ўвесь пасёлкак — толькі адзін святлодар, асфальтавае пакрыццё вуліцы ў выбойках, нядробаўпарадкаваныя пешаходныя дарожкі, тратуары, практычна няма абазначаных пешаходных пераходаў. Адсутнічаюць і зоны адпачынку, паркі, скверы, няма ўстаноў культуры. А яшчэ катастрофічна не хапае дзіцячых садкоў (сёння іх толькі тры). Каб вырашыць праблему, на тэрыторыі сельсавета трэба пабудаваць 12 дзіцячых дашкольных устаноў, бо толькі сёлета тут нарадзілася 600 немаўлят.

— У пасёлку Лясны ёсць жылля кварталы і вуліцы — але яны без назваў. Пранумараваны толькі дамы, — паскардзіліся мясцовыя жыхары. — Знайсці патрэбны адрас — галаўні болі для ўрачоў «хуткай дапамогі», спецыялістаў МНС. А сваіх гэсцей мы «вядзем» па сотавым тэлефоне, падказваючы ім пазўныя арыенціры.

Усе гэтыя праблемы сталі прадметам сур'ёзных размоваў пасля таго, як у Бараўлянах пабываў старшыня Мінаблвыканкама Сямён Шапіра. У выніку на добраўпарадкаванне пасёлка выдзелена 200 млрд рублёў з абласнога бюджэту. Яны ідуць на расшырэнне вуліц, вядзенне ў парадак транспартных развязак, умацаванне матэрыяльнай базы камунальнай ўнітарнага прадпрыемства.

Старшыня Бараўлянскага сельвыканкама Аляксандр Савончык пагадзіўся, што сапраўды недахопаў хапае. Шмат

ТРЫ ПАДАРУНКІ

атрымалі да свята жыхары Гомельшчыны

У Жлобіне адкрыўся рэканструяваны Палац культуры металургаў. Летась да свята «Дажынкi» тут паспелі завяршыць толькі фасадныя работы, а за мінулы год памяшканне прычысцова змянілі і напоўнілі сучасным абсталяваннем.

Рэканструкцыя дазволіла на 500 кв.м павялічыць карысную плошчу палаца. У яго студыях і гуртках цяпер змогуць займацца больш за 600 юных жыхароў Жлобіна і раёна. Тэхнічнае абсталяванне глядзельнай залы дазваляе праводзіць канцэрты самага высокага ўзроўню. Металургі якасцю работ засталіся задаволены. Дарчы, будынак ніколі не пуставаў, але ж апошні год канцэрты шматлікіх калектываў праводзіліся на іншых пляцоўках. Дырэктар Жлобінскага Палаца культуры металургаў Ганна Легчакова гаворыць, што больш за 20 творчых калектываў з нецярпеннем чакалі адкрыцця:

— Нашы выхаванцы, удзельнікі творчых калектываў вельмі любяць палац. І мы пры-

кладзём усе намаганні, каб захаваць такую прыгажосць і каб гэта ўсё доўга-доўга цешыла людзей, якія сюды прыдуць.

Напярэдадні лістападаўскага свята семі 32 маладых спецыялістаў са Жлобіна атрымалі ключы ад кватэры. Разам з імі і іншыя жыхары горада засялюцца ў арандавае жыллё. Першы 126-кватэрны жылы дом такой формы ўласнасці ўведзены ў эксплуатацыю ў Жлобіне. Яго будаўніцтва каштавала амаль 38 млрд рублёў.

Трэцім падарункам радзімы жыхарам Гомельшчыны стала зданеная ў вёсцы Пудкоў Хойніцкага раёна малочнатаварная ферма на 600 гадоў дойнага статка. Яе фінансаванне ажыццяўлялася з 2012 года з прыцягненнем сродкаў абласнога і рэспубліканскага бюджэту ў рамках абласной інвестыцыйнай праграмы і Дзяржаўнай праграмы па пераадоленні наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. За два гады на аб'ект было накіравана каля 85 млрд рублёў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

ФОТА БЕЛТА

■ Дакладны разлік

Памеры дзіцячых дапамог у лістападзе

3 1 лістапада гэтага года ў Беларусі павялічыліся дзіцячыя дапамогі, што вылічаюцца ў залежнасці ад памеру бюджэту прахрытковага мінімуму і сярэдняй зарплаты.

Аднаразовыя дзіцячыя дапамогі і дапамогі на дзіцяці-інвалідаў выраслі з 1 лістапада ў сувязі са зменненнем бюджэту прахрытковага мінімуму ў краіне.

Памеры дапамог па доглядзе дзіцяці да 3-х гадоў, якія вылічаюцца ад памеру сярэдняй зарплаты беларусаў, павялічыліся ў сувязі са зменай памеру сярэдняй заробатнай платы за 3 квартал 2014 года.

Усяго сістэмай дзяржаўных дзіцячых дапамог ахопена звыш 371,6 тыс. хатніх гаспадарстваў (21,1% ад іх агульнай колькасці).

- А цяпер канкрэтныя лічбы:
  - Аднаразовая дапамога пры нараджэнні першага дзіцяці — **13 960 200 руб.** (10 БПМ).
  - Аднаразовая дапамога пры нараджэнні другога і наступных дзяцей — **19 544 300 руб.** (14 БПМ).
  - Аднаразовая дапамога жанчынцам, якія сталі на ўлік у дзяржаўных арганізацыях аховы здароўя да 12-тыднёвага тэрміну цяжарнасці, — **1 396 000 руб.** (100% БПМ).
  - Мінімальны памер дапамогі па цяжарнасці і родах — **698 000 руб.** (50% БПМ за кожны месяц водпуску па цяжарнасці і родах).
  - Грашовая кампенсацыя ў сувязі з нараджэннем дзіцяці (на кожнага блізкага) — **2 792 050 руб.** (2 БПМ).
  - Дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў (на першае дзіця) — **2 233 950**

- руб. (35% ад сярэдняй зарплаты за квартал).
- Дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў (на другога і наступных дзяцей) — **2 553 100 руб.** (40% ад сярэдняй зарплаты за квартал).
- Дапамога па доглядзе дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 3 гадоў — **2 872 200 руб.** (45% ад сярэдняй зарплаты за квартал).
- Дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў пры пражыванні на тэрыторыі раёнскага ўзроўня забруджвання ў зоне наступнага адсялення або з правам на адсяленне (на першае дзіця) — **3 350 900 руб.** (150% ад устаноўленай дапамогі).
- Дапамога па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў пры пражыванні на тэрыторыі раёнскага ўзроўня забруджвання ў зоне наступнага адсялення або з правам на адсяленне (на другога і наступных дзяцей) — **3 829 650 руб.** (150% ад устаноўленай дапамогі).
- Штомесячная дапамога на дзіцяці-інваліда, старэйшага за 3 гады, — **977 200 руб.** (70% БПМ).
- Штомесячная дапамога на іншых дзяцей у сям'і пры наяўнасці дзіцяці-інваліда — **698 000 руб.** (50% БПМ).

Святлана БУСЬКО

■ Прынамсі

ПАДАТКІ

СТАНУЦЬ БОЛЬШ ГІБКІМІ

Налета плануецца надзяліць мясцовыя Саветы дэпутатаў правам павялічваць або памяншаць стаўкі падатку на нерухомасць і зямельнага падатку асобнымі катэгорыямі плацельшчыкаў да 2,5 раза. Аб гэтым паведаміла кансультант упраўлення прамога падаткаабкладання галоўнага ўпраўлення падаткаабкладання арганізацыі Міністэрства па падатках і зборах Беларусі Таццяна КАВАЛЬЧУК.

Нагадаю, што цяпер мясцовыя Саветы могуць змяняць стаўкі гэтых падаткаў не больш чым у 2 разы.

Акрамя таго, у праекце закона аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Падатковы кодэкс Беларусі на 2015 год прадугледжаны меры па ўдасканаленні парадку вылічэння падатку на нерухомасць. У прыватнасці, прапануецца выключыць з аб'ектаў абкладання гэтым падаткам капітальныя пабудовы (будынкi, збудаванні), якія класіфікуюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам як будынкi зборна-разборныя і перасоўныя.

Сяргей КУРКАЧ

■ Акцыя

МОРА І ПАМЯЦЬ ЯДНАЮЦЬ

Сушапутны Расонскі раён стаў бліжэй да мора дзякуючы энтузіястам, якія ўсталявалі памятныя знакі, прысвечаныя славетаму віцэ-адміралу Іларыёну Афанасевічу Павалішчыну. Гэты флатаводзец з роду патомных дваран Разанскай губерні зрабіў для славы расійскага флоту не менш, чым славеты Ушакоў і іншыя. Дарчы, яго бацька быў ваенным, тры браты і тры сыны — таксама. І яго лёс цесна звязаны з нашай радзімай.

Напэўна, толькі тыя, хто цікавіцца гісторыяй флоту, ведаюць, што менавіта на тэрыторыі сучаснай Віцебшчыны віцэ-адмірал валодаў маёнткам Павалішчына (цяпер Янкавічы Расонскага раёна. — Аўт.). На беразе ракі Дрыса пабудаваў школу для сялянскіх дзяцей і царкву. У склепе апошняй ён у красавіку 1799 года і быў пахаваны. Цікава, што месца пахавання флатаводца і яго жонкі нядаўна ўстанавілі пошукавікі. Да нашых дзён захаваўся дубы, высаджаныя Іларыёнам Афанасевічам.

Акцыя ўвекавечэння памяці была прысвечана 275-й гадавіне з дня нараджэння Павалішчына. Яна адбылася пры садзейнічан-

ні Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі па ініцыятыве грамадска-патрыятычнага руху «Марское братэрства — непаарушае».

Сярод тых, хто прыехаў на Расоншчыну, былі і ганаровыя госці з Масквы, Кранштата... Паколькі Іларыён Павалішчын служыў і там, вельмі сімвалічным стаў падарунак — цэгла са сцяны гэтай царквы.

Старшыня Расонскага райвыканкама Аляксандр Шубскі з гонарам прыняў яшчэ адзін падарунак — копію шпагі, упрыгожанай дыямантамі, якой удастоіўся віцэ-адмірал...

Аляксандр ПУКШАНСКІ

НОВЫ ЗАВОД НА ЛІДЧЫНЕ

Новае, унікальнае для нашай краіны, прадпрыемства па ўтылізацыі адходаў жывёльнага паходжання (Biovast) адкрылася ў вёсцы Даржы Лідскага раёна.

Гэты праект рэалізаваны на базе ветэрынарна-санітарнага ўтылізацыйнага завода дзякуючы інвестыцыям літоўскай кампаніі ARVI і крэдытнай падтрымцы ААТ «БПС-Ашчадбанк». Вырашаецца некалькі важных задач: пэрыярынарыя і экалагічная бяспека, інавацыйны тэхналогіі і лепшыя ўмовы працы, значнае павелічэнне аб'ёму і павышэнне якаснага ўзроўню прадукцыі (мясакаснай мукі і тэхнічнага тлушчу), якая запатрабавана на рынку Беларусі і суседніх краін. Дарчы, неўзабаве на заводзе запланаваны пуск другой вытворчай лініі — аб'ём прапрацоўкі сыравіны павялічыцца да 30 тысяч тон у год. Акрамя таго, кампанія ARVI ў партнёрстве з «БПС-Ашчадбанкам» цяпер працуе, зноў жа на Лідчыне, над стварэннем комплексу па вытворчасці мяса індэчкі, а таксама мае намер удзельнічаць у рэканструкцыі гасцініцы «Беларусь» у Гродне.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

■ Ну і ну!

3-за спайсу ўбачыў не тое «сузор'е»?

Учора бліжэй да канца працоўнага дня дзіўнае відовішча разз'яўралася на вачах мінакоў, што праходзілі каля скрыжавання вуліц Б. Хмяльніцкага і Я. Коласа, побач з папулярнай некалі кавярняй «Сузор'е», — лічыце, пад вокнамі Дома прэсы.

— Малады чалавек паводзіць сябе яна неадэкватна. Ён бегаві туды-сюды, раскідваў па баках тэлефоны, грошы, раскідваў па смеццевых баках абразкі і крэдыткі. А потым на нашых вачах залез на дах «сітраена» і скочыў уніз галавой «ластаўкай», — распавялі карэспандэнту «Звязды» супрацоўнікі міліцыі, якія працавалі на месцы здарэння.

Як высветлілася, яны самі першымі заўважылі незвычайныя паводзіны маладога чалавека, калі ехалі на маршрут (прынамсі, ніякіх паведамленняў ад сведкаў у дзяржаўную частку Савецкага РУУС сталіцы на той момант, як мы ўдакладнілі, не паспелі). Калі карэспандэнты прыбылі на месца праз некалькі хвілін, пра здарэнне тут нагадвалі хіба толькі прамоцаныя крывёй кавалкі бінтоў, што валяліся на тратуарнай плітцы, ды машыны супрацоўнікаў праваахоўных органаў і хуткай медыцынскай дапамогі, якія не надта выбіваліся з агульнага шэрагу прыпаркаваных на ўзбочыне вуліцы аўто. Сам пацярпелы знаходзіўся ў «хуткай», дзе яму ўжо аказалі першую дапамогу. «Вось сядзіць заду, усміхаецца», — кіўнулі міліцыянеры. На іх думку, прычына неадэкватных паводзін маладога чалавека — ужыванне спайсу.

Сяргей РАСОЛЬКА

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусі МАРАЗЕВІЧА Анатолія Мікалаевіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуюць у сувязі са смерцю рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусі МАРАЗЕВІЧА Анатолія Мікалаевіча і выказвае глыбокае спачуванне яго родным і блізкім.

Міністэрства інфармацыі глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусі Анатолія Мікалаевіча МАРАЗЕВІЧА і выказвае спачуванні яго родным і блізкім.

Калегія Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусі МАРАЗЕВІЧА Анатолія Мікалаевіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

Калектыву РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусі МАРАЗЕВІЧА Анатолія Мікалаевіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

пільнай патрэбы і ў паркоўках. Час унёс свае характэрныя сёння некаторыя семі маюць нават па іх аўтамабілі.

Акрамя таго, у Бараўлянах знаходзіцца вострае буіныя медыцынскіх устаноў, куды прыязджаюць на лячэнне людзі з усёй Беларусі. Хворых наведваюць свае кi, сябры і, як правіла, на асабістых аўто. Толькі ў НДІ анкалогіі бывае да тысячы наведнікаў штодзень.

— Наша задача — зрабіць пасёлка камфортным як для яго жыхароў, так і для гэсцей, — сказала Воляга Вялічка. — Перш за ўсё — аформіць уезд у горад, прадугледзець зоны адпачынку, расшырыць, па магчымасці, вуліцы, тратуары, каб людзі не баяліся па іх хадзіць, паставіць дадатковыя святлафоры...

Дадам, што Бараўляны — «першая пастайка» маштабнага навадзена парадку ў прыслычным рэгіёне. З праблемамі неўпарадкаванасці штодня сустракаюцца і жыхары іншых буіных населеных пунктаў. Прычыны гэтага, як лічаць спецыялісты, — у высокіх тэмпах будаўніцтва жылля ў Мінскім раёне. Напрыклад, толькі летась тут узведзена яго столькі, колькі ў Мгарб'юльскай вобласці. Таму, паводле рашэння аблвыканкама, на чарзе — добраўпарадкаванне Гатана, Калодзішчаў, Мачулішчаў, Самахвалявічаў, Ждановічаў, Міханавічаў. Кожны год — па адным населеным пункце.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

спецыяльная архітэктурная група для распрацоўкі дэталёвага плана добраўпарадкавання пасёлка.

— Ці рэальна справіцца з пастаўленай задачай у такі сціплы тэрмін? — пацікавілася ў дырэктара ЗАТ «Будпраект» з Маладзечна Волягі Вялічкі.

— Цалкам рэальна, — лічыць яна. — У нас шмат падрадкаўка, якія могуць якасна і прафесійна весці добраўпарадкаванне гарадоў. Тут добрыя, ініцыятыўныя спецыялісты, якія і самі ўносяць шмат прапановаў, як зрабіць той ці іншы населены пункт прыгожым, камфортным для жыцця. У нашай арганізацыі для гэтага таксама хапае вопыту. Мы праектавалі добраўпарадкаванне Маладзечна да свята «Дажынкi». Заслаўя — да Дня беларускага пісьменства.

На цэнтральнай вуліцы, што вядзе да Мінскай абласной балніцы, ледзьве могуць раз'ехацца дзве машыны. Стаянка не змяшчае ўвесь транспарт: аўтамабілі стаяць «як папала», у тым ліку і на абочыне дарогі.

Паводле слоў Волягі Вялічкі, у Бараўлянах створаны далёка не ўсе ўмовы для зручнага пражывання. І гэтаму ёсць тлумачэнне. Раней вуліцы не прадугледжалі такіх транспартных патокаў, не было

Беражыце сябе!

АХВЯРЫ ЛЕГКАДУМНАСЦІ

Што стала прычынай успышкі трыхінелёзу ў Воранаўскім раёне?

У перыяд з 3 па 6 лістапада ў інфекцыйнае аддзяленне Воранаўскай цэнтральнай раённай бальніцы шпіталізавалі 6 чалавек з папярэднім дыягназам «Трыхінелёз».

Пацярпелыя знаходзіліся пад назіраннем урачоў, праводзілі супрацьэпідэмічныя мерапрыемствы. Паводле інфармацыі Таццяны Якусевіч, сувязь захворвання гэтых людзей з ужываннем мяса відавочная — выяўлены трыхінелі.

Светляная сітуацыя па трыхінелёзе на Гродзеншчыне даволі трывожная. Сямейна-групавыя выпадкі захворвання зарэгістраваны ў маі-чэрвені ў Свіслацкім раёне і абласным цэнтры — адпаведна 11 і 3. Фактарам перадачы паслужылі заражаныя мясапрадукты дзікоў, якія не прайшлі ветэрынарна-санітарны кантроль.

Сярод тых, хто захварэў у Свіслацкім раёне, работнікі дзяржаўнага нацыянальнага парку «Белавежская пушча», якія за распаўсюджанне мяса дзіка без правядзення ветсанэкспертызы спецыя-

лістамі санэпідслужбы прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці (штраф склаў больш за 3 мільёны рублёў).

Цяпер працягваецца сезон палявання на дзікіх капытных жывёл і, адпаведна, пры парушэнні патрабаванняў ветэрынарнага кантролю захоўваецца рызыка заражэння трыхінелёзам.

Таццяна ЯКУСЕВІЧ звяртае ўвагу на абавязковае выкананне наступных правілаў:
Праводзіць паслязбойную ветэрынарную экспертызу туш дзікоў і свіней з прыватнага сярка. Не ўжывае ў ежу і не распаўсюджае сярка сваякоў і знаёмых мяса і мясапрадукты без атрымання выніку трыхінеласкапічнага даследавання.

Абараняць памяшканні для ўтрымання жывёл ад пранікнення грызуноў, праводзіць дэратызуючы (знішчэнне пацукоў, мышэй) у жылых і прысядзібных збудаваннях.

Адходы паляўнічага промыслу альбо хатняга забой дабаўляюць у рацыён дамашніх свіней толькі пасля папярэдняга ветэрынарнага даследавання.

Барыс ПРАКОПЧЫК

Без правіл у галаве

КІРОЎЦА «ДОДЖА» НЕ ПРАЙШОЎ СКРЫЖАВАННЕ...

Жудаснае дарожна-транспартнае здарэнне са смеротным зыходам адбылося ў сталіцы на вуліцы Ванеева. 18-гадова кіроўца аўтамабіля «Додж» урэзаўся ў асвятляльную матчу.

Як было высветлена, пры перасячэнні скрыжавання хлопцэ не справіўся з кіраваннем. У момант сутыкнення ў аўтамабілі знаходзіліся пяцёра маладых людзей — тры дзяткі і два хлопцы. Адна з пасажыраў, якая ехала на заднім правым сядзенні, загінула на месцы. Яшчэ адну дзятку аператыўна шпіталізавалі, аднак пазней яна таксама сканала. Астатнія ўдзельнікі дарожна-транспартнага здарэння атрымалі нязначныя цялесныя пашкоджанні. Па факце здарэння ўпраўленне Следчага камітэта па г. Мінску завяло крымінальную справу.

МАЛАДЫМ — ДАРОГУ. АЛЕ ПАД КАНТРОЛЕМ

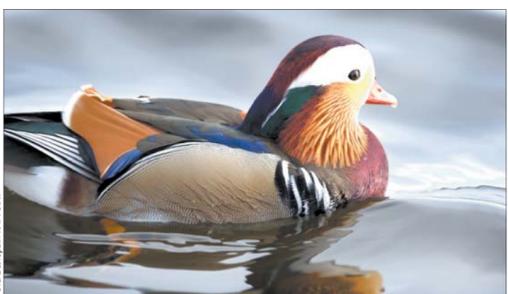
Кіроўнік прэс-службы ДАІ ГУУС Мінгарвыканкома Таццяна ХАРЛІНСКАЯ:
З пачатку года ў сталіцы 98 дарожна-транспартных здарэнняў здзейснілі кіроўцы ва ўзросце 24-28 гадоў. Гэта менавіта той узрост, на які прыпала найбольшая колькасць аварыяў. Ці ёсць сувязь паміж здарэннямі і коштам аўтамабіля? Такая статыстыка не вядзецца, з вопыту можна сказаць, што ў ДТЗ можна трапіць як на машыне

ГОСЦЯ СА СТРАКАТЫМІ ПЁРКАМІ, або Птушыная талерантнасць

Рэдкая для нашых мясцін качка-мандарынка плавае ўздоўж набярэжнай Мухаўца ў Брэсце

Як гэтая экзатычная птушка аказалася ў Мухаўцы, дакладна ніхто не ведае. Не так даўно такая ж прыгожая стракатая качка была заўважана ў Лідзе. А пастаяннае яе месца пражывання — Усходняя Азія (Кітай, Карэя, Японія). У Расіі яна гняздзіцца ў Хабарўскім і Прыморскім краях, на Сахаліне і Амуры. Рэдзей сустракаецца ў Заходняй Еўропе. Паводле назіранняў актывістаў абласнога аддзялення грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны», у Брэсце качку-мандарынку бачылі толькі ў 1987 годзе.

І вось стракатая прыгажуня завітала да нас зноў. Яе з задавальненнем падкрэпляюць гараджане. Дзеці прыходзяць у захапленне ад магчымасці кінуць крошку батона прыгожанькай птушцы. Рэдкую гасцінасць праяўляюць пастаянныя насельнікі гэтага ўчастка ракі — ледзды і качкі. Цікава, што калі гадзі два таму на Мухавец прыляцела маранка — нырковая качка, яе не прынялі перыстыя мясцовыя птушкі і літаральна абсуклілі за тыдзень. А гэтую госцю зусім не чапаюць, важна праліваецца міма. Навучыліся талерантнасці? Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗБІВАЮЦА СА ШЛЯХУ ЦІ ШУКАЮЦІ КОРМ

Рэдкія для нашай краіны птушкі залетаюць да нас часта. У кастрычніку ў Беларусь залетала чарнагалова чайка-рагатаўка, якая прапісалася на Чорным і Каспійскім морях. І зусім нядаўна каля Гродна заўважылі даўгахвостага ламорніка. Па якіх прычынах рэдкія віды залетаюць да нас, патлумачыў супрацоўнік па прыродаахоўных пытаннях грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Сямён ЛЕВІН:
— Рэдкіх залётных відаў у нас налічваецца некалькі дзясяткаў. Іх рэгістрацыя праводзіцца рэгулярна, амаль кожны тыдзень. Прычыны, чаму птушка завітала да нас, у кожным выпадку свае. Дзве асноўныя — гэта прыродныя анамаліі і пошук корму. Напрыклад, пласканосага пльунчыка — від, які пражывае ў тундры, сёлета занесла ў Беларусь моцным ветрам, што дзям’ю з Балтыйскага мора ў наш бок. Разам з пласканосым пльунчыкам на Новамульскім возеры апынулася і рэдкая для нашых мясцін чайка-моёўка. Птушкі збіліся з маршруту і выпадкова трапілі на новыя тэрыторыі. Аднак некаторыя віды птушчых залетаюць у неэразвонныя мясціны ў пошуках корму. У кастрычніку мне давалося назіраць за каршковай савай ў Светлагорскім раёне, хоць яе звычайныя месцы пражывання — краіны Поўначы. Хутчэй за ўсё, на прывычных арэалах ёй не хапае мышэй, таму сава шукае іншыя месцы. Кацярына РАДЗІВІЧ.

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

ЗОРКІ «ЛІСТАПАДА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Між тым іншыя традыцыі, акрамя ўручэння спецыяльнага прызга, таксама падтрымліваюцца. Ганаровы старшыня кінафестывалю Расціслаў Янкоўскі прачытаў верш, старшыня «Лістапада» Гендрых Давыдышка разбіў талерку аб штаты, і справа зроблена — фестываль адкрыты, тут пачынае панаваць толькі кіно, добрае фестывальнае кіно.

Нагадаваў, што ў праграме кінафестывалю 163 карціны. Паказваюцца фільмы шасці конкурсаў, у тым ліку Нацыянальнага кіно — фестывальнай навінкі. Глядач можа ўдзельнічаць у галасаванні, вынікі якога адлюстраваны на сайце кінафестывалю.

Фестываль прапанаваў шмат унікальнага. Напрыклад, кіно ночы (па тры паказы) — засталася яшчэ адна ноч з пятніцы на суботу, рэтраспектыва беларускага кіно з калекцыі Дзяржаўна-мафонду Расіі, з якога ў кінатэатры «Перамога» былі паказаны карціны «Саша» (1930) і «У вялікім горадзе» (1928) пад акампанімент беларускай групы інтэтуінай імпрывізацыі

У МІНСК, НА «WEEKEND»

Станіслаў Гаварухін сумясціў прыемнае з карысным

Яго тут любяць. Што любяць на «Лістападзе» — пацверджана шматлікімі ўзнагародамі, якія атрымлівалі фільмы Станіслава Гаварухіна за ўдзел у конкурсе ў папярэднія гады. Але глядачы любяць фільмы Гаварухіна, прычым яшчэ з савецкіх часоў. Ён вельмі вылучаўся тым, што імкнуўся рабіць нешта па-свойму. Напрыклад, здымаў Уладзіміра Высоцкага ў фільме «Вертыкаль» і культурным тэлефільме «Месца сустрачы змяніць нельга». Менавіта паводле яго сцэнарыя быў створаны першы савецкі баявы (яго цяпер так называюць) «Піраты XX стагоддзя». Псіхалагічны дэтэктыў «Дзесяць негрыянцят» — таксама Гаварухіна. Але былі працы эпахальныя: дакументальны фільм «Так жыць нельга» стаў партрэтам часу перабудовы. І сам Гаварухін з таго часу — не толькі стваральнік кінастужкі, але і актывіст бярэ ўдзел у грамадскім жыцці. Мянэцца і яго творчасць. Цікава мянэцца, калі прасачыць. «Варшавшэўскі стралок» пра прынцыповага дзядулю савецкай загартоўкі. А трохі пазней — стужка «Не хлебам адзіным» (дарэчы, «золата» на «Лістападзе» ў 2005-м) пра складаны лёс ворагаў дзяржавы і пра тое, як проста было патрапіць у гэтую катэгорыю грамадзян СССР. Але глядач можа яшчэ любіць Гаварухіна-акцёра. Народная любоў адзна-

Ларыса ЦІМОШЫК.

НОВЫ ХРАМ СТАРАЖЫТНАЙ ВЁСКИ

Першую царкву ў Міханавічах пад Мінскам лабудавалі ў пачатку XIX стагоддзя. Мінаў час, змянялася жыццё. У 20-х гадах мінулага стагоддзя мясцовы храм спыніў сваё існаванне...

Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Павел з прадстаўнікамі мясцовай і раённай улады ў памяшканні, якое будзе для царкоўнага прыхода.

Штогод мянэцца выгляд гэтага населенага пункта, у Міханавічах з’яўляюцца новыя вуліцы, растуць шматпавярховыя будынкі. Сюды цяпер можна даехаць не толькі аўтамабілем, але і ў камфартным вагоне еўрапейскага класа

маршруту «Гарадскія лініі». Аграгарадок Міханавічы — адзін з самых густанаселеных у Мінскім раёне, ён з’яўляецца цэнтрам сельсавета. Адной з галоўных рыс сённяшняга жыцця тут называюць устойлівую стаўную чыстаграфічную сітуацыю.

На старонках гісторыі пасёлка, якія распаўсюджваюць пра цяперашні час, няма з’яўлення аднаго з пераможцаў пераможцаў — новага храму. Цяпер мясцовыя вернікі збіраюцца на набажэнства ў вялікай прыгожай царкве, узведзенай у гонар святога Дзмітрыя Растоўскага.

Новы храм вырас побач з маленькім вагончыкам, у якім раней праводзілі богаслужэнні. Побач па-ранейшаму працягваюць будаўніцтва: узводзіцца новая для вёскі духоўна-асветніцкая ўстанова. У ёй размясціцца надзвычайная школа для мясцовай дзятвы. Тут жа плануец стварыць памяшканні для інтэрната Мінскага духоўнага вучылішча.

Днямі новы храм наведваў Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Павел. Ён адслужыў тут літургію, звярнуўся да вернікаў з пропаведдзю. У час службы прагучала малітва за прымірэнне брацкага ўкраінскага народа. Патрыяршы Экзарх

перадаў усім сваё пастырскае бласлаўленне. У набажэнстве прымалі ўдзел жыхары Міханавіч і суседніх вёсак, разам з імі былі прадстаўнікі мясцовай і раённай улады.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара, Мінскі раён.

Набажэнства ў Міханавічах.

Такі ён, новы храм.

Спорт-тайм

ПАЙШЛІ НА ДРУГІ ДЗЯСЯТАК БАТЭ адзінаццаты раз стаў чэмпіёнам Беларусі

У тыднёвым спартыўным аглядзе «Звязда» распавядае пра найбольш цікавыя падзеі ў беларускім футболе, чарговае фіяска «Цмокаў» і медальны ўраджай беларускіх багучыстаў.

«Шахцёр» атрымаў упэўненую перамогу над «Гомелем» — 3:0. Разам з тым вызначыліся каманды з першай лігі, якія ў наступным сезоне згуляюць у вышэйшым дывізіёне. У эліту беларускага футбола вяртаюцца мазырская «Славія» і мікашэвіцкі «Граніт». За яшчэ адну птушку ў «вышкую» пазмагаецца каманда, якая зойме трэцяе месца ў першай лізе. Супрацьстаяць ёй і стыкавым матчы будзе магілёўскі «Дняпро».

1. За два туры да заканчэння чэмпіянату краіны па футболе вызначыўся пераможца першынства. БАТЭ на хатняй арэне разграміў «Нафтан» (4:0) і адзінаццаты раз стаў чэмпіёнам Беларусі. У выразных матчы дублем вылучыўся Віталь Радзівонаў, яшчэ два галы на рахунку Александра Карніцкага і Міхаіла Гардзевічука. Дарэчы, апошні пасля падымку заявіў, што каманда збіраецца дзевяці бясспрыгрышную серыю да 31 матча. А галоўны трэнер барысавічан Аляксандр ЕРМАКОВІЧ падзякаваў жодзінскаму «Тарпеда», які пераиграў мінскае «Дынама» (2:1) і аблегчыў «жоўта-сінім» шлях да чэмпіянства: «У любым выпадку, калі бы «Дынама» ні згуляла, мы б выйшлі на поле з нерэзальнай матывацыяй. Тым не менш, вялікі дзякуй «Тарпеда». Вядома, я запомню гэты сезон як першы год самастойнай працы на пасадзе галоўнага трэнера БАТЭ. Але гэта дэталі, самае важнае, што каманда — зноў чэмпіён».

2. Хакейнае «Дынама-Мінск» буйна наступіла «Адмірал» — 3:6. Адзначым, што ў сярэдзіне трэцяга перыяду захоўваўся роўны лік на табло — 3:3, але за апошнія 10 хвілін матча «зубры» прапусцілі тры шайбы. Пасля падымку галоўны трэнер «Дынама» Любамір ПОКАВІЧ

коратка рэзюмаваў характар гульні: «Адмірал» забіваў першым, а мы ўвесь час даганялі. Да трэцяга перыяду гульні была адкрытая, з інтрыгай... Але затым сапернік забіў двойчы, і, хоць хлопцы змагаліся, у нас ужо не атрымалася вярнуцца ў матч». Ужо заўтра «Дынама» працягне гасцявую серыю падынкам з фініскам «Скерытам».

4. «Цмокі-Мінск» працягнуў няудалую серыю ў Лізе ВТБ разгромным паражэннем ад пецярбургскага «Зеніта» — 58:97. Галоўны трэнер «Цмокаў» Андрэй КРЫВАНОС так пракаментаваў вынік: «Хачу папрасіць прабачэння ў заўзятараў за гэты «антыбаскетбол». Гулялі без матывацыі. Чаму так здарылася? Будзем шукаць адказы. Несумненна, на каманду цісне няпрэсты графік і былыя няўдчы. Гульцы выдатна разумеюць, што пра іх кажуць і пішуць, магчыма, таму і перагарэлі». Адзначым, што гэта фіяска стала шостым запар для мінскіх «драконаў».

5. Беларускія багучысты з чатырма медалямі вяртаюцца з чэмпіянату свету, які праходзіў у амерыканскім Дэйтоне-Біч. У індывідуальных скоках чэмпіёны Еўропы Ганна Гарчанок і Уладзіслаў Ганчароў заваявалі бронзавыя ўзнагароды. У сіхронных скоках Ганна Гарчанок разам з Таццянай Патрэняй здабыла сярэбраны медаль, падзяліўшы другі радок з канадскім тандэмам. У гэтай жа дысцыпліне Уладзіслаў Ганчароў і Мікалай Казак таксама ўзышлі на другую прыступку п’едэсталя. Ва ўсіх відах перамогу святкавалі кітайскія спартсмены.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ

Укралі... фуру

У Віцебску кіроўца маскоўскай фірмы паведаміў у міліцыю пра тое, што сагналі цягач «Мерседэс» з паўпрычэпам.

Пры дапамозе расійскіх паліцэйскіх незвычайнае злачынства было хутка раскрыта. Фуру ў тэхнічна спраўным стане знайшлі ў лесе ў Смаленскай вобласці. Высветлілася, што падзеі праніклі ў незамкнутую кабіну аўта і скарысталіся пакінутымі ў замку запальванымі ключамі. У дачыненні да двух беспрацоўных жыхароў абласнога цэнтры, 1984 і 1985 нараджэння, завезена крымінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Нашых самых дарагіх, бясконца любімых бацькоў Ядвігу Браніславаўну і Леаніда Іванавіча БАНДАРОВІЧАУ з вёскі Драздоўшчына Стаўбужскага раёна шчыра вшчымуем з сапраўдым вяселлем, з 45-годдзем сумеснага жыцця! Зычым... На многія леты — здароўя, дабра! Хай кожны дзень будзе ў святла! Хай дом за вярсту абыходзіць бяда, А радасці будзе багата! З любоўю заўсёды ўдзячна вам дачка, сын, нявестка і ўсе вашыя родныя. P.S. Як стала вядома, шаноўныя маладожчы ўжо шмат гадоў з’яўляюцца падліскай камандай «Звязды». Таму рэдкай далучаюцца да гэтых вшчываненьняў і шчыра зычым шаноўнаму Ядвігу Браніславаўну і Леаніду Іванавічу ў добрым здароўі, разам адзначаць як залатое вшчелле, так і ўсе наступныя! Будзьма!

Вяртаючыся да тэмы

ХТО ДАПАМОЖА ІВАНУ ПЯТРОВІЧУ?

Выйцем з сітуацыі павінен стаць рынак сацыяльных паслуг

70-гадовы Іван Пятровіч кульгае з магазіна з торбачкай, у якой толькі паўбуханкі чорнага хлеба. «Шкада чалавека, — спгадліва кажуць суседзі. — І пенсіі хапала б, каб не... — І на секунду шматзначна замаўкаюць. — Дажыў да сівых валасоў, а грашымі распараджацца аніж не можа, усю пенсію прапівае на працягу тыдня, а далей ужо як прыйдзеца... Прападае чалавек ні за што»... Людзі дапамагаюць старому неяк дацягнуць да наступнага месяца: хто дасць бульбы, хто — слоік салёных агуркоў. Так і цягнецца ўжо колькі часу. «Як не п'е — разумны, прыстойны чалавек, — кажуць жанчыны. — Але як толькі з'яўляюцца ў кішэні грошы — праз якую гадзіну ўжо валяецца пад плотам. Трэба, каб яго абслуговаў сацработнік, браў частку яго пенсіі і купляў старому прадукты».

І самі інваліды, і людзі, якія ажыццяўляюць іх догляд (апекуны, бацькі). У выніку чаго яны ўжо не могуць даглядаць інвалідаў і самі маюць патрэбу ў дапамозе.

Дзяржаве становіцца ўсё цяжэй спраўляцца з узрослым попытам на сацдапамогу. Таму ў краіне наспела неабходнасць выхату на новы ўзровень — сацыяльнага партнёрства паміж дзяржавай і некамерцыйнымі грамадскімі арганізацыямі, якое рэалізуецца ў форме дзяржаўнага сацыяльнага заказу.

Калі каратка — аказаннем сацыяльных паслуг з 2013 года мае права займацца не толькі дзяржава, заказ на іх на конкурснай аснове пачалі атрымліваць і некамерцыйныя арганізацыі. Фінансаваць іх дзейнасць па аказанні сацыяльных паслуг будуць масцовыя бюджэты. Каардынатарам выступае Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Яго спецыялісты сцвярджаюць, што ўсё гэта павінна прывесці да павелічэння спектра аказваемых сацыяльных паслуг і ў аб'ёме, узамяненню іх даступнасці, а таксама да паліпшэння якасці.

Дзяржаўны сацыяльны заказ дазволіць прыцягваць некамерцыйныя арганізацыі да аказання сацыяльных паслуг у тых населеных пунктах, дзе адсутнічаюць дзяржаўныя

арганізацыі сацабслугоўвання і іх стварэнне эканамічна неэфектыўна. Акрамя таго, спецыяльна навучным працэнтам грамадскіх арганізацый і валанцёры ў рамках дзяржаўнага заказу будуць аказваць сацыяльныя паслугі псіхічна хворым людзям (які гэта ўжо робіцца ў Мінску), людзям, хворым на актуальную форму туберкулёзу або СНІД. А дзяржава будзе фінансавана падтрымліваць такія арганізацыі. Такім чынам, як лічаць эксперты, у Беларусі сфарміруецца рынак сацыяльных паслуг.

І, спадзяёмся, Іван Пятровіч і ўсе іншыя людзі, якім так патрэбна дапамога, атрымаюць яе. Пакуль укараненне дзяржаўнага заказу ідзе не так хутка, як хацелася б. У чым тут справа? Дзе адбываецца «прабуксоўка»? Рабіць высновы пакуль рана, бо закон, можна сказаць, толькі пачаў «абкатвацца». Але вельмі важна тое, што мясцовыя ўлады пачалі закладваць у бюджэт пэўныя графы выдаткаў. І знайшліся арганізацыі (перш-наперш гэта тычыцца Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа), якія пагадзіліся падзяліць з дзяржавай цяжар сацыяльных паслуг людзям.

Святлана БУСЬКО

Каментарый па сутнасці

САЦЫЯЛЬНЫ ПРАЕКТ НОВАГА ТЫПУ

Беларускае таварыства Чырвонага Крыжа (БТЧК) на сёння з'яўляецца найбуйнейшай некамерцыйнай арганізацыяй, якая аказвае сацыяльныя паслугі. Генеральны сакратар БТЧК Віктар КАЛБАНАЎ пагадзіўся падзяліцца складанасцямі і першымі вынікамі праектаў у рамках дзяржаўнага сацыяльнага заказу.

— Ці правільна я разумею, што паслугі, якія прапануюцца ў рамках дзяржаўнага заказу, аказваюцца насельніцтву на бясплатнай аснове?

— Безумоўна, уся дапамога ажыццяўляецца для людзей на бясплатнай аснове.

— З якімі цяжкасцямі давялося сутыкнуцца Чырвонаму Крыжу пры рэалізацыі сацыяльных праектаў новага тыпу?

— БТЧК у пэўным сэнсе пашанцавала, бо менавіта Чырвоны Крыж праводзіў апрабаванне пилотнага праекта дзяржаўнага сацыяльнага заказу (ДСЗ). Арганізацыя змагла ацаніць магчымыя цяжкасці пры рэалізацыі ДСЗ. З 2014 года фарміраванне і рэалізацыя ДСЗ уступілі ў актыўную фазу. Выйграўшы конкурсы на рэалізацыю медыка-сацыяльных паслуг у многіх раёнах Беларусі, БТЧК прадаманстварвала сваю вялікую канкурэнтаздольнасць у параўнанні з іншымі няўрадавымі арганізацыямі, якія ажыццяўляюць сацыяльныя паслугі.

Як паказаў першы вопыт, дагаворы на выкананне ДСЗ мясцовымі органамі ўлады заключаюцца толькі на перыяд да канца бгучага года, што азначае магчымую змену не дзяржаўнай арганізацыі на ратацыйнай аснове. Такая сістэма дазваляе стварыць новыя працоўныя месцы і пашыраць географію сваёй дзейнасці. Аднак адмоўным момантам з'яўляецца нестабільнасць працоўных адносін (прадастаўлення работ) са спецыялістамі, якія аказваюць сацыяльныя паслугі; акрамя таго, губляецца бесперапыннасць і пераемнасць у аказанні сацыяльных паслуг спажывачамі, якія, як правіла, маюць патрэбу ў доўгатэр-

міновай дапамозе. Варта адзначыць, што ў заканадаўстве прадугледжана магчымасць заключаць дагаворы на выкананне ДСЗ на тэрмін да 5 гадоў.

Сярод цяжкасцяў можна назваць недастатковае развіццё медыка-сацыяльнай накіраванасці ў дзейнасці няўрадавых арганізацый у Беларусі. У сувязі з чым пры арганізацыі конкурсаў у рамках ДСЗ часта адсутнічае другі ўдзельнік конкурсу. Аднак, згодна з дзейным заканадаўствам, неабходна наяўнасць не менш як пары ўдзельнікаў, каб прызначыць, што конкурс адбыўся. Часцей за ўсё, акрамя БТЧК, не было іншых гульцоў на полі медыка-сацыяльных паслуг сярод не дзяржаўных арганізацый. У шэрагу тых, хто падаў заяўкі на ўдзел у конкурсе, былі няўрадавыя арганізацыі без ліцэнзій на ажыццяўленне такой дзейнасці. Таму менавіта Чырвонаму Крыжу аддавалася перавага на ажыццяўленне дзяржаўнага сацыяльнага заказу па аказанні медыка-сацыяльных паслуг.

Бясспрэчна, станючым момантам стала тое, што літаральна ў кожным раёне з'явіліся рэзервы для выканання ДСЗ. Аднак пазней высветлілася, што аплата заробатнай платы медыцынскіх сясцёр міласэрнасці кампенсуецца з бюджэту толькі пасля выканання паслуг. Гэта значыць, што фінансавы цяжар па выплаце заробатнай платы і налічэнняў, асабліва ў пачатку года, цяжарам лёгка матэрыяльна рэзервы БТЧК, што ў сваю чаргу ускладняла фінансаванне іншых напрамкаў дзейнасці. Гэта застаецца асноўнай цяжкасцю і сёння, працэдура субсідавання шляхам кампенсаций выдаткаў на аказанне сацыяльных бытавых

паслуг патрабуе наяўнасці вялікіх рэсурсаў у не дзяржаўнай арганізацыі і з'яўляецца цяжкай і нават непад'ёмнай ношай для асобных НДА.

Для ўпарадкавання гэтай сітуацыі, хутчэй за ўсё, спатрэбіцца прыняцце шэрагу нарматыўных актаў урадам.

Нягледзячы на тое, што аказанне паслуг у рамках ДСЗ ажыццяўляецца ў большасці выпадках тэрмінам на адзін год, медыцынскія сёстры міласэрнасці БТЧК, якія аказваюць медыка-сацыяльныя паслугі, маюць права на аплачаны адпачынак на роўні з іншымі грамадзянамі. У першай палове бгучага года гэтае пытанне было не адрэгулявана і пацягнула за сабой дадатковыя выдаткі БТЧК і звязаныя з імі змены працоўнага раскладу. Варта адзначыць, што гэтая праблема была даволі хутка вырашана пры падтрымцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, якое дало тлумачэнні з нагоды прымянення працэдур і аплаты адпачынаку ў рамках ДСЗ.

— Віктар Васільевіч, колькі дагавораў БТЧК заключыла на аказанне сацыяльных паслуг па дзяржаўным сацыяльным заказе? Які тэрытарыяльны ахоп рэалізацыі праектаў па ДСЗ у Беларусі? Якая валобасць лідэраў?

— З пачатку 2014 года ў Віцебскай, Гродзенскай, Мінскай абласцях і г. Мінску вялася актыўная праца па ўкараненні сістэмы дзяржаўнага сацыяльнага заказу, што фінансуецца шляхам прадастаўлення не дзяржаўным некамерцыйным арганізацыям субсідый на аказанне сацыяльных паслуг. Курсы на выкананне ДСЗ праведзены ў больш як 20 рэгіёнах краіны, на выніках конкурсу заключаны дагаворы на перыяд да канца бгучага года.

Своеасаблівымі лідарамі па эфектыўным выкананні сацыяльных паслуг у рамках ДСЗ сталі Гродзенская і Віцебская вобласці. Гэта звязана з тым,

што значная работа па ўдасканаленні медыка-сацыяльнай дапамогі, якая аказваецца службай сясцёр міласэрнасці БТЧК, была праведзена менавіта ў гэтых галінах у супрацоўніцтве і пры падтрымцы Швейцарскага Чырвонага Крыжа ў рамках праекта «Умацаванне службы сясцёр міласэрнасці БТЧК». Вопыт гэтых двух абласцей быў пераняты і іншымі абласцямі Беларусі. За апошнія гады пры рэалізацыі праекта значна ўдасканалена ўнутраная нарматыўная база, сістэма кантролю за якасцю паслуг службы сясцёр міласэрнасці; паліпшаны прафесійны ўзровень медыцынскіх сясцёр міласэрнасці і наладжана сістэма навучнага; паліпшана матэрыяльна-тэхнічная база; асвоены інвацыійныя метады працы.

— ДСЗ, акрамя іншага, заклікае вырашаць задачы па развіцці інвацыійных формаў сацыяльнай абароны. Ці з'явіліся новаўвядзенні? Або пакуль пра гэта рана гаварыць і мэтай на гэты момант з'яўляецца паліпшэнне якасці паслуг?

— Слушныя абодва сцвярдженні. Напрыклад, у перыяд апрабавання сацыяльнага заказу служба міласэрнасці БТЧК асвоіла новую метадыку — кінезацік. Гэта метадыка, якая выкарыстоўваецца пры доглядзе пажылых і хворых людзей і дапамагае ім стаць больш актыўнымі, паліпшае здольнасць да самаабслугоўвання (заўвага. — Аўт.).

Акрамя гэтага, плануем падаваць заяўкі на сацыяльны заказ па выкарыстанні мабільных медыцынскіх брыгад для правядзення скрынінгавых даследаванняў у жыхароў рэспублікі. Гэтая метадыка была намі паспяхова адпрацавана пры выкананні нашай праграмы па пераадоленні наступстваў ад Чарнобыльскай аварыі.

Алесь ВАРАБ'ЁВА

ПА СУТНАСЦІ СПРАВЫ

Дапамогай састарэлым і інвалідам і іх сацыяльным абслугоўваннем у дамах-інтэрнатах раней, у часы Саветаў Саюза, займалася выключна дзяржава. Па гэтым прычыне да самага апошняга часу жыла і сучасная Беларусь. Аднак цяпер попыт на сацыяльныя паслугі ўстойліва расце.

Гэта звязана з павелічэннем сярэдняй працягласці жыцця, у выніку чаго ўсё больш становіцца адзіночкі і адзінока пражываючых старых. Сёння пенсіянерам з'яўляецца кожны чацвёрты жыхар у нашай краіне, у нас налічваецца больш за паймільёна інвалідаў. Спецыялісты ўжо кажуць і аб так званым феномене падвойнага старэння, калі старэюць

СТУДЭНЦКАЯ ВЁСКА «ПРЫРАСЛА» САДКОМ

Яслі-сад, разлічаны на 70 дзетак, адкрыўся на тэрыторыі Студэнтскай вёскі ў Мінску. Мяркуюцца, што садок стане базай для праходжання студэнтамі Беларускага педагагічнага ўніверсітэта практыкі.

Садок размясціўся ў прыбудове да першага паверха інтэрната Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта. Але гэта пачаўна-вартасная адукацыйная ўстанова з чатырма групамі паміжшкольнай адукацыі, музычным залам, спартыўнай залай і трэнажорамі і харчоблкам, аснашчаным сучасным высокатэхналагічным абсталяваннем. На вуліцы для дзяцей абсталявана гульнявая пляцоўка.

КАБ ТРАПІЦЬ У ШКОЛУ БУДУЧЫНІ, ІДЗІ НА ВЫСТАВУ

Міжнародная спецыялізаваная выстава «Адукацыйнае асяроддзе і вучэбныя тэхналогіі» адкрыецца 12 лістапада на базе Мінскага дзяржаўнага палаца дзяцей і моладзі.

Выстава — не толькі цудоўны арыенцір для педагогаў у арганізацыі сучаснай адукацыйнай прасторы, але і ідэальнае пляцоўка для канструктыўных зносін паміж вытворцамі перадавых тэхналогій і іх карыстальнікамі. Таматычныя раздзелы экспазіцыі максімальна адлюстроўваюць змест мерапрыемства: гэта інфармацыйныя тэхналогіі ў адукацыі, практыка для асабістай адукацыйнай устаноў, вучэбная літаратура, сістэмы бяспекі, інвацыі ў адукацыі, спецыяльныя абсталяванні і тэхналогіі навучанна дзяцей з абмежаванымі фізічнымі і псіхічнымі магчымасцямі. На выставе можна будзе знайсці ўсё, з чаго фарміруецца сучаснае адукацыйнае асяроддзе: ад камп'ютарных праграм і мультымедыя да абсталявання сталовых, буфэтаў, мэдпунктаў ва ўстановах адукацыі, развіццёвых гульняў і спартыўнага рыштунку.

Сваю практыку на выставе прадставяць кампаніі і фірмы, якія ў папярэднія гады ўжо заявілі пра сябе якаснай, запатрабаванай і канкурэнтаздольнай прадукцыяй: сярод іх «Дасканалыя сістэмы», «Хопер» (Масква), Інстытут інфармацыйных тэхналогій БДУР, «Феста», ІТЛ, «МіСофт», «Палессе» і многія іншыя.

Для прыкладу, кампанія ІТЛ прадаманструе сучасныя рашэнні, якія дазваляюць якасна паліпшаць працэс навучанна. Будучы прадстаўлены лінгвафонныя кабінеты, якія валодаюць магутнымі інструментамі для падрыхтоўкі і правядзення заняткаў, рэгістратар даных NOVA LINK — недарагі інтэрфейс, які пераўтварае любы камп'ютар у навуковую вучэбную станцыю.

Выставу таксама суправаджае насычаная дзелавая праграма: правядзенне другой адкрытай міжнароднай канферэнцыі «Дарожная карта інфарматызацыі: ад моты да выніку», мнаства семінараў, прэзентацый і майстар-класаў. Між іншым, першая канферэнцыя «Дарожная карта інфарматызацыі» сабрала 90 дакладчыкаў і каля 1 тысячы слухачоў. Есць усё падставы меркаваць, што і другая канферэнцыя акажацца не менш паспяховай.

Выстава прадоўжыцца тры дні. Летас аналагічныя мерапрыемства наведалі не менш як 3,5 тысячы спецыялістаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Камунальныя Стасункі

ЗАГЛУШКА РАЗДОРУ

Маладая сям'я з Сеныцы не можа дамагчыся, каб ЖЭС перакрыў ваду

Яшчэ на пачатку верасня ў кватэры жыхара аграгарадка Сеныца, што ў Мінскім раёне, Аляксандра Шуцко лопнула да самага вентыля труба гарачай вады. Аварыйная служба прыехала, калі ўсё ўжо было затоплена, і перакрыла ваду ўнутры кватэры. Пры гэтым работнікі паставілі заглушку і патлумачылі, што далейшыя работы павінны праводзіць спецыялісты ЖЭСа. На выклік прыйшлі майстар і два сантэхнікі, аднак рабіць нічога не сталі і нават не склалі акт аб прычыне аварыі.

Аляксандр згадзіўся ліквідаваць няспраўнасць самастойна, бо жыць без гарачай вады з маленькім дзіцем немагчыма. Аднак высветлілася, што заглушка з вентылем, якую паставілі на праўняную трубу супрацоўнікі аварыйнай службы, не падыходзіць па памеры, і таму нельга нават уставаць лічыльнік, бо ён проста не ўлязіць. Аляксандр набыў усё неабходныя матэрыялы і вентіль патрэбнага памеру, але правесці работы не можа: для гэтага трэба, каб ЖЭС перакрыў ваду ў пад'ездзе. Але рабіць гэта па невядомых прычынах камунальнікі адмаўляюцца. Да сённяшняга дня сям'я застаецца без гарачай вады. З гэтай прычыны давляюцца нават часова пераехаць у кватэру цешчы.

— Каб пайшла гарачая вада, трэба проста злучыць трубу ў кватэры, але ж за ўвесь гэты час да нас ніхто з ЖЭСа не прыйшоў, — абурэцца Аляксандр. Па словах мужчыны, ён неаднаразова звяртаўся ў жыллёвую службу, у тым ліку і пісьмова. Але плёну гэта не прынесла. То ў арганізацыі не было спецыялістаў патрэбнай кваліфікацыі, а то заяўніка проста ігнаравалі. Такім чынам, сям'я Аляксандра «праштурмавала» ўжо не адну інстанцыю. Апроч ЖЭСа, звярталіся таксама ў выканкам і нават Мінжылкамгас, дзе заявы разгледзелі, але...

— Звяртаемся ў ЖЭС — нашы пытанні не вырашаюцца. Звяртаемся ў Міністэрства — нас адрапуюць у выканкам. А выканкам зноў адрапуюць у ЖЭС. Замкнёнае кола, — рэзюмуе малады чалавек.

Увогуле праблема з камунальнымі камі ў Аляксандра цягнуцца ўжо два гады. Па яго словах, жыллёвая служба не адочывае стан дома, а між тым жыльцы заклапочаны пытаннем рамонту: тынкоўка са сцен абвальваецца, дзіркі ў пад'ездзе даводзіцца замазваць самастойна. Выклікаюць нараканні адсутнасць графіку прыбырвання і абсталяванне дваравай тэрыторыі... А калі ў кватэры Аляксандра доўгі час не маглі прачысціць вентыляцыю, вырашыць сітуацыю дапамог толькі зварот у «Звязду».

стане, — тлумачыць ён. — Мы можам усё зманіраваць, але не можам даць гарантыі, што сістэма не парвецца. Ён (Аляксандр. — Аўт.) на гэта не пагадзіўся.

Звяртаемся ў ЖЭС — нашы пытанні не вырашаюцца. Звяртаемся ў Міністэрства — нас адрапуюць у выканкам. А выканкам зноў адрапуюць у ЖЭС. Замкнёнае кола.

— Але ж ён кажа, што можа зрабіць усё сам, толькі для гэтага неабходна перакрыць ваду ў пад'ездзе, з чым ён неаднаразова да вас звяртаўся.

— Ваду ў пад'ездзе перакрываць не трэба. Я сам у яго кватэры паставіў добры вентіль, які толькі і трэба перакрыць на трубе.

Што да прыбырвання ў пад'ездзе, майстар сцвярджае, што яно праводзіцца згодна з графікам двойчы на месяц, але ж самі жыльцы не заўсёды адказна падыходзіць да ўтрымання свайго жылля ў належным стане. А рамонт агільных месцаў карыстання, да якіх адносяцца і пад'еды, па ўсёй краіне адпачыць ажыццяўляецца за кошт жыльцоў.

Леван Найбандзян лічыць, што Аляксандр проста хоча паканфіктаваць. Аднак ці пойдзе хоць адзін нармальны чалавек на тое, каб увосць усёй сям'ёй некалькі месяцаў сядзець без гарачай вады толькі дзеля таго, каб настаць на сваім? І наўрад ці на лустым месцы пры наведванні кватэры майстрам гаспадар стане запісваць гэты візіт на відэакамеру, як аднойчы зрабіў Аляксандр...

На жаль, падобныя сітуацыі паміж жыльцамі і прадстаўнікамі камунальных службаў не пераводзіцца. Рэдка хто з жыльцоў упусціць магчымасць паскардзіцца на дворнікаў з ЖЭСа, якія не прыбіраюць тэрыторыю, ці сантэхнікаў, якія прыходзяць на заяўкі з красамонным амбрэ. Як і тыя ж дворнікі і сантэхнікі не ставяцца на наракае на неахайныя жыльцоў. Напэўна, гэтыя спрэчкі скончацца толькі тады, калі кожны будзе якасна выконваць сваю справу: жыллёвыя службы — спраўна сачыць за станам жылфонду, а уласнікі жылля — яго падтрымліваць.

Дзіяна СЕРАДЗЮК

Апроч праблемы з вадай, Аляксандр заклапочаны і станам пад'еду ў яго доме.

СУДОВЫ ІСК ДА... СЫНА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Як гэта робіцца на практыцы? Як правіла, самі бацькі па дапамогу не звяртаюцца. Факты невыканання дзецьмі сваіх абавязкаў па ўтрыманні састарэлых бацькоў выяўляюцца ва ўзаемадзейні з органамі ўнутраных спраў. Альбо па інфармацыі з сацыяльных устаноў, калі чалавек знаходзіцца там на ўтрыманні, але памежу яго пенсіі не хапае, каб кампенсавать расходы дзяржавы. Спачатку дзецям прапануецца добраахвотна выканаць свае абавязкі да дзядзькі бацькоў, выносіцца афіцыйнае папярэджанне, а калі выхаваўчы захады не даюць выніку, то накіроўваюцца іскавыя заявы ў суд.

Сёлета на Гродзеншчыне органамі пракуратуры прадуялена ўжо 9 такіх іскаў. Напрыклад, адзін з іх — у інтарсах састарэлай жыхаркі абласнога цэнтра, інваліда другой групы Марыі Іванавуны. Яе пенсіі не хапае на набыццё дарагіх лекаў, а працаздольнага, але непрацоўчага сына, які пражывае разам з маці, гэта не хвалюе. Мала таго, што не дапамагае грашымі на лекі, але і не ўдзельнічае ў аплаце камунальных паслуг, з'яўляецца спіртным.

— У такіх выпадках іскавыя заявы ў судовыя раённы павінны прымусіць дзяцей выконваць свае абавязкі па доглядзе бацькоў, садзейнічаць таму, каб людзі прымалі меры да працуаўладкавання. Калі ж аліменты спаганяюцца з тых, хто працуе, то выкананы ліст накіроўваецца па месцы іх работы, што патрабуе адпаведнага рэагавання з боку наймальніка і працоўнага калектыву. Маецца на ўвазе не толькі разлік па аліментах, але і выхаваўчае ўздзеянне на гэтага чалавека, — зазначае Ірына Дзятчэня.

Дрэна, вядома, што кляпаціцца пра бацькоў дзіцей даводзіцца абавязваць праз суд. Але як інакш? Там, дзе не даюць вынікаў перакананне, заклікі да сумлення, павінен дзейнічаць прымус.

Цяжкая жыццёвая сітуацыя склалася і ў жыхаркі з Лідскага раёна. Яна пражывае ў неўпарадкаваным доме з пячым ацяпленнем. Прычым жанчына ў такім стане, што не можа правільна эксплуатаваць печ, у сувязі з чым пастаянна адбываецца моцнае задымленне. Найлепшае выйсць у гэтых абставінах — пасляціца ў аддзелены кругласутачнага знаходжання грамадзян пажылога ўзросту і інвалідаў пры раённым тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Такія магчымасці ёсць, аднак у жанчыны не хапае грошай, каб трапіць туды на абслугоўванне — да пенсіі патрэбна дадаць яшчэ каля 700 тысяч рублёў. Можна, дапамогчы два сыны, кампенсуюць розніцу паміж пэўным коштам стацыянарнага сацыяльнага абслугоўвання і пенсіяй сваёй маці? Але

вырашыць гэтую праблему аказалася няпроста. Адзін з сыноў гадзіміс аплачваць палову ад патрэбнай сумы, а вось другі ад сваёй часткі катэгорычна адмовіўся. Пасля чаго судом была задаволена іскавая заява пракуратуры аб спагнанні з яго аліментнаў.

Дрэна, вядома, што кляпаціцца пра бацькоў дзіцей даводзіцца абавязваць праз суд. Але як інакш? Там, дзе не даюць вынікаў перакананне, заклікі да сумлення, павінен дзейнічаць прымус.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

МЕРКАВАННЕ

Вячаслаў ІГНАЦІК, старшы памочнік пракурора Гродзенскай вобласці:

— Наша дзяржава сацыяльна арыентаваная, але гэта не значыць, што яна павінна быць чымсьці нахалт аддэла сацыяльнага забеспячэння ва ўсіх сферах жыцця. Людзей неабходна з дзяцінства выхоўваць так, што найперш яны самі адказныя за ўсё — і сваю будучыню, і сваіх старых бацькоў. Па вялікім рахунку, гэта праблема бацькоў, якія не падрыхтавалі сваіх дзяцей да самастойнага жыцця. Пэўна, гэта наша слаўная традыцыя, што мы стараемся ўсё аддаць дзецям і дапамагаем ім да апошняга, пакуль ёсць магчымасці і сілы. І мы самым пагаршаючы становішча... сваіх дзяцей. Бо яны не вучацца жыць з уласнай адказнасцю, позна сталяюць, а некаторыя так і не ўлісваюцца ў жыццёвыя рэаліі, патрабаванні, якія становяцца для іх з кожным годам усё больш жорсткімі. Вось і атрымліваем нават у 30-40-гадовым узросце абсалютна няспелых людзей, утрыманцаў, якія абьяквыя ў тым ліку і да сваіх бацькоў.

Дарчы, сярод гэтай катэгорыі людзей ёсць і тыя, хто сёння падрацоўвае ў ценявой эканоміцы. Маючы даходы, яны нідзе не фігуруюць у якасці занятых, не плацяць падаткі, хаця карыстаюцца тымі ж сацыяльнымі гарантыямі, як і ўсе. Якое тут выйсць? Устанавіць для іх плагаты сацыяльныя паслугі? Аднак будзе вельмі складана гэтую катэгорыю вычлениць. Што прадыяць у паліклініку? Даведзіць да падатковай інспекцыі, па ўзносах у сацыяльны фонд? Уяўляецца, колькі трэба будзе рыхтаваць давадкаў!

Жыллё

НАМ І НЕ СНИЛАСЯ

Бадай кожны салідны гаспадар у свай час марыў пра ўласную сядзібу ці нават шыкоўны катэдж на беразе цёплага мора. З морам у Беларусі «цяжкавата», ды і купіць-пабудоваць дыхтоўныя зліткі дом пад Мінскам могуць дабраць не ўсе: дарага і складана. Аднак для мабільных людзей з салідным і пастаянным прыбыткам вырашэннем падобнай праблемы можа стаць доўгатэрміновая арэнда катэджаў у прыграднай зоне сталіцы.

Што цяпер прапануецца на рынку і чаго не хапае? Што карыстаецца попытам і па якіх цэнах? На што варта звярнуць увагу ўласнікам і будучым «кватарантам»? На гэтыя і падобныя пытанні мы паспрабавалі адказаць разам з экспертам рынку арэнды жылля Мінска, намеснікам дырэктара па арэндзе жылля агенцтва нерухомаści «Твая сталіца» Наталляй Радзюнай.

У якасці патэнцыйных арандатараў катэджаў на працяглы тэрмін выступаюць кіраўнікі дыпламатычных пасольстваў, прадстаўніцтваў замежных фірмаў і аічынная бізнес-эліта: банкіры, топ-менеджары і кіраўніцтва буйных фірмаў.

БЕЗ ХААТЫЧНАГА ПОПЫТУ

Спачатку пастарэмае высветліць апошнія тэндэнцыі, якія назіраюцца ў сферы арэнды заграднага жылля. Як змяніліся попыт і прапанова за апошнія некалькі гадоў? Спецыялісты адзначаюць, што цікаваць да катэджаў на працяглы тэрмін заўсёды ёсць, і даволі стабільная. У арэндзе ад кароткатэрміновай арэнды катэджаў, тут увогуле адсутнічае ўплыў сезоннасці на гэты від здымнага жылля. Але важна разумець, што, як і элітнае жыллё, доўгатэрміновая арэнда катэджаў — дастаткова вузкі сегмент рынку. На іх няма хаатычнага попыту, але пры аб'ектыўнай ацэнцы кошту арэнды катэджа гаспадаром ён заўсёды знойдзе свайго арандатара.

Гаўлінай прыкметай доўгатэрміновай і кароткатэрміновай арэнды, вядома ж, выступае яе тэрмін. У нашым выпадку ён, як правіла, складае ад аднаго года.

Права спажыўца

ЯК З ВАДЫ ГАРЭЛКУ РОБЯЦЦА

З надакучлівай ці незаконнай рэкламай не толькі можна, але і трэба змагацца

На што толькі не ідуць рэкламадаўцы, каб павялічыць прыбытак свайго прадпрыемства! Выкрыстоўваюцца велізарны арсенал трыкуаў: ад заагата літаральнага разумення заканадаўства, да адмаўлення ад нормаў этыкі і маралі. Аднак пакупнік не дрэмле, а ўслед за ім заўсёды ідзе і Міністэрства гандлю, гатовае паспрыць таму, каб закон аб рэкламе выконваўся. Пра тое, хто больш строгі, чым Мінгандль, у пытанні адпаведнасці рэкламы, колькі артыкулаў адказнасці для нядайнага рэкламадаўцы, як змагацца з несанкцыянаванай рэкламай і чаму нядаўна ўносіліся папраўкі ў закон аб рэкламе — даведана ў карэспандэнце «Звязды».

ЗАКОН СУРОВО, АЛЕ ПАВІНЕН БЫЦЬ ВЫКАНАНЫ

На пасяджэнні парламента, якое адбылося 22 кастрычніка, разглядаліся папраўкі ў Закон «Аб рэкламе». Яны прадугледжваюць унясенне змен выключна для «парасонавых брандаў». А гэта, дарчы, стратэгія пасырэння бранда, якая заключаецца ў выпуску пад адной маркай або тавараў некалькіх груп тавараў ад таварных катэгорій. Пры гэтым у назве тавараў дамінуе імя кампаніі-вытворцы, а ў рэкламе прадукцыі кампаніі дэманструецца яе лагатып. Гэты праект закона гаворыць пра тое, што пад брандай алкагольнай і тытунёвай прадукцыі не гэта будзе рэкламаваць іншы тавары, якія ніяк не абмежаваны для рэкламавання. У адпаведнасці з нормай, папраўкі, якія ўнеслі ў закон, уступаць у сілу праз 3 месяцы пасля апублікавання. Аднак у СМІ было мноства заяў, якія тычыліся таксама і забароны на рэкламу лекавых прэпаратаў. Па словах Іны Гаўрыльчык, консультанта ўпраўлення абароны правоў спажыўцоў і кантролю за рэкламай Міністэрства гандлю, міністр гандлю выказаў пазіцыю, што ён гатовы падтрымаць забарону рэкламы лекавых сродкаў, аднак канкрэтнага праекта яшчэ няма. Адзін з важкіх аргументаў для таго кроку — барацьба з сама-лічэннем. Год таму таксама былі ўнесены змены ў падобным кірунку. З ліпеня 2013 года ўказанне на лячэбныя ўласцівасці тавараў, якія не з'яўляюцца лекавымі сродкамі і медыцынскай тэхнікай, забароне-

А вось ужо максімальная планка такога тэрміну можа адрознівацца ў залежнасці ад патрабаванняў і «апетытаў» арандатара. Здымнае жыллё такога класа мае сваё спецыфічнае кліента. Калі арандаваць катэдж, напрыклад, на выхадныя, святочныя дні ці на час адпачынку могуць сабе дазволіць многія, то здымаць катэдж на працяглы тэрмін пад сілу не кожнаму. Таму ў якасці патэнцыйных арандатараў катэджаў на працяглы тэрмін, як правіла, выступаюць кіраўнікі дыпламатычных пасольстваў, прадстаўніцтваў замежных фірмаў і аічынная бізнес-эліта: банкіры, топ-менеджары і кіраўніцтва буйных фірмаў.

ГАЛОУНАЕ — ЯКАСЦЬ, А НЕ «ПРАПІСКА»

Нашы чытачоў заўсёды цікавіла месцазнаходжанне падобных аб'ектаў. І сапраўды, дзе прапануецца большасць катэджаў у арэнду — непасрэдна ў гаўліным горадзе краіны або за межамі МКАД? Ці можна назваць іх прыкладнымі судзясцямі? Як адрозніваецца іх якасць у залежнасці ад месцазнаходжання?

Спецыялісты канстатуюць, што катэджаў у доўгатэрміновую арэнду прапануецца як у межах Мінска, так і за МКАД. Па судзінах нельга адзначаць нават прыкладна, бо іх колькасць і якасная структура залежыць ад прапановы ў канкрэтных перыяд на рынку. Але ў любым выпадку выбар заўсёды ёсць — і па якасці, і па месцазнаходжанні. Яшчэ не было выпадку, каб рыэлтары не змаглі падабраць патрэбны варыянт.

Унутры МКАД прапануюцца катэджы пераважна ў раёне вадасховішча «Дразды», Нацыянальнай бібліятэкі і калія Цянкі. За межамі калыдавой аўтадарогі можна вылучыць такія населеныя пункты, як Валяр'янава, Тарасава, Драздова, Бараўляны і, вядома ж, Раўбічы. Што тычыцца цэнавай градацыі, то вялікага адрознення паміж аб'ектамі, размешчанымі ў межах Мінска і за МКАД, няма. Кошт шмат у чым залежыць ад мноства фактараў «элітарнасці» падобнага жылля.

АД 1 ДА 10 ТЫСЯЧ ДОЛАРАЎ

У залежнасці ад месячнага кошту арэнды, які ў апошнія некалькі гадоў застаецца ніжнім, усю рынаковую прапанову можна падзяліць на чатыры цэнавыя групы. Амаль пад «бюджэтны» варыянт можна аднесці прыватнае жыллё кош-

там ад адной да 2,5 тысячы долараў. Тут прапанова на рынку мінімальная, бо пад яе падыходзяць у асноўным дамы малога метражу, дзе ў наяўнасці толькі самае неабходнае з мэблі і бытавой тэхнікі. У дыяпазоне ад 2,5 да 4 тысячы долараў — прапановы трохі больш, але ўсё ж попыт працягвае перавышаць прапанову. Дамы здаюцца ў арэнду з усёй неабходнай мэбляй, бытавой тэхнікай і, як правіла, маюць бонусы — бильярдную залу, лазню і гараж.

Самай масавай групай здымных катэджаў будучы аб'екты з цэннікам арэнды ад 4 да 5,5 тысячы долараў. Здымнае жыллё гэтага класа характарызуецца балансам попыту і прапановы, пры гэтым аб'ём прапановы пастаянна павялічваецца. Аб'екты падобнай цэнавай групы з'яўляюцца цяпер найбольш запатрабаванымі на рынку па прычыне іх збалансаванасці па крытэрыях «кошт-якасць». У гэтай групе «ўпакаванасць» катэджа саўнай, басейнам ці трэнажорнай залай ужо нікога не здзіўляе. Апошняй і вельмі вузкай прапановы элітарнай нерухомаści будучы здымнымі алігархы коштам ад 5,5 да 10 тысяч долараў. Яны разлічаны выключна на «асаблівых» арандатараў, у якіх павышаныя патрабаванні да камфорту. Але нават і ў гэтым выпадку часам попыт перавышае прапанову. Катэджы гэтай цэнавай групы могуць прыцягнуць арандатара наўнасцоў ўласнага SPA-цэнтру, стылізаваным вінным skleпам і нават аўтамайкай. У дадчыненні да такіх аб'ектаў можна смела казаць, што «ўсё ўключана».

ЯК ПЛАЦІЦЬ І ЗА ШТО

Нейкіх асаблівых адрозненняў па заключэнні дагавора, аплаце арэндных плацяжоў і г. д. ад арэнды кватэр у катэджаў няма. Пры заключэнні дагавора арэнды новы жыхар плаціць за месяц наперад і пакаідае гаспадару нерухомаści ў якасці забеспячальнага плацяжу суму, роўную 1-2 месяцам арэнды. На гэты конт спадарыня Радзюна звярнула увагу на тое, што вышэйзгаданая закладная сума не з'яўляецца платой за апошнія некалькі месяцы арэнды. Яна выступае ў якасці забеспячальнага абавязальстваў да дагавору. У выпадку скасавання дагавора арандаўца абавязуецца вярнуць кліенту забеспячальны плацеж за вылікам запазычанасці па арэндзе (у той ліку па кампенсаты шкіды), калі такая ёсць. Існуюць варыянты пакартальнай авансаванай аплаты арэнды, а некаторыя арандатары і увогуле пра-

Якая адказнасць?

Парушэнні выяўляюцца Міністэрствам гандлю і ўпраўленням гандлю і паслуг аблвыканкамаў і райвыканкамаў. «Ёсць грамадзяне, якія вельмі ўважліва ставяцца да рэкламы. На форумах у інтэрнэце існуюць меркаванне, што гэта пенсіянэры. Аднак са скаргамі звяртаюцца грамадзяне ва ўзросце ад 25 да 40 гадоў. Вельмі часта абгрунтавана. Наперадзе ўсіх па скаргах — канкурэнты. Яны сочаць за рэкламай адзін аднаго і пішуць у адпаведныя інстанцыі, каб парушальніка прыцягнулі да адказнасці. Аднак гэта не падстава адрозніваць рэкламу. Кожны выпадак разглядаецца з улікам абодвух бакоў для пільнай вады была стылізавана пад форму бутэлькі для гарэлкі.

спецыфічна: на працягу ўсяго відэароліка ляталі кубікі лёду, якраз тое, што асацыюецца з алкагольным напоем пры чытанні рэкламы той кампаніі. Адна з тытунёвых кампаній рэкламавала палюўнічую гаспадарку, якая намякала на асацыяцыю з цыгарэтамі. «Адной з апошніх кропель, што прымусілі прыняць папраўкі ў закон аб рэкламе, стаў паказ па тэлебачанні рэкламнага роліка, дзе бутэлька для пітной вады была стылізавана пад форму бутэлькі для гарэлкі. Фармальна, па старым заканадаўстве рэклама нічога не парушала. Але яны пазбавіць ад тытунёвай залежнасці. Дарчы, у сувязі з папраўкамі ў закон аб рэкламе, знікне рэклама электронных цыгарэт, бо яны маюць падобнасць са звычайнымі цыгарэтамі.

ХТО БОЛЬШ СТРОГІ?

Многія рэкламадаўцы, якія трапляюць у поле зроку кантралюючых органаў, вельмі часта кажуць, што, напрыклад, тэкст, візуальны рад не супярэчыць заканадаўству. Аднак рэклама разглядаецца ў суккупнасці. Таксама існуюць меркаванне, што Міністэрства гандлю — самы строгі

«Адной з апошніх кропель, што прымусілі прыняць папраўкі ў закон аб рэкламе, стаў паказ па тэлебачанні рэкламнага роліка, дзе бутэлька для пітной вады была стылізавана пад форму бутэлькі для гарэлкі.

орган, які займаецца выяўленнем недабражаснай рэкламы. Аднак псіхалагі і сацыёлагі, да якіх накіроўваецца падобная рэклама для заключэння, яшчэ больш строгія. Яны сочаць за прамымі заклікамі, якія адгрываюць ролю на падсвядомым узроўні. Таму, калі пішуцца рэкламныя тэксты, трэба быць вельмі асцярожным у сваіх рашэннях. Бо

Мінімальны «цэннік» здымных катэджаў нерухомаści пачынаецца з тысячы долараў за месяц

Купіць такую «казку» змогуць толькі буржуа, а зняць — адзінкі.

пануюць заплаціць за год наперад. Але ў любым выпадку абавязковай умовай пры падпісанні дагавора арэнды застаецца ўнясене сумы забеспячальнага плацяжу.

Для катэджаў з мінскай «прапіскай» характэрныя ўчасткі малой плошчы — да 6-10 сотак.

Камунальныя плацяжы могуць спаганяцца асобна ці адрозніваюцца ў арэндную плату — усё залежыць ад кошту арэнды і таго, на якіх умовах будзе заключаны дагавор арандатарам з гаспадаром нерухомаści. І, вядома ж, афармляюцца перадачаквыя акты на мэблю і ўсё, што знаходзіцца ў катэджы. Інакш без іх арандатару будзе вельмі складана што-небудзь даказаць пры ўзнікненні спрэчных сітуацый.

Вялікая «прастора» сур'ёзна не ацэньваецца

— Наколькі для арандатараў прычыновы памер зямельнага ўчастка, на якім размяшчаецца катэдж? І які ў гэтым плане ёсць выбар? — Плошчы ўчасткаў у кожным выпадку розныя. Для катэджаў з мінскай «прапіскай» характэрныя ўчасткі малой плошчы — да 6-10 сотак. За межамі МКАД плошча ўчастка можа даходзіць да 50 сотак, а ў некаторых выпадках і больш, — расказвае наш

кагольных напояў і тытунёвых вырабаў. Часам робяцца толькі прадпісанні. Многія прадпісанні разгледзілі ўжо як пакаранне. Усё таму, што, калі прыбіраюць рэкламу паводле загаду, рэкламадаўца ўжо губляе грошы, бо рэклама не адрэцавала заплачана вылікам. Таксама ў гэтым выпадку можа дадавацца адміністрацыйнае пакаранне ў выглядзе штрафу. Згодна з артыкулам 12.15, штраф для юрыдычнай асобы складае ад 20 да 50 базавых велічынь, для індывідуальнага прадпрыемальніка — ад 10 да 20, для фізічнай асобы — ад 5 пачынаецца мінімальны штраф. У артыкуле 12.26 нясе адказнасць службовая асоба юрыдычнай асобы (напрыклад, начальнік аддзела рэкламы). Штрафы — ад 50 да 100 базавых велічынь. Адноў з мер, накіраваных на аднаўленне правоў спажыўцоў, калі была запущана недакладная рэклама, дзяржаўны орган можа абавязваць парушальніка размясціць кантрэкламу. Гэта калі за ўласныя сродкі парушальніка ў тым жа месцы і ў тым жа выглядзе размяшчаецца рэклама з заявай, што парушальнік прадаставіў недакладную інфармацыю спажыўцу. Такіх выпадкаў няшмат, але яны мелі месца.

Як змагацца са спамам?

Барацьба з несанкцыянаванай рэкламай досыць цяжкая. Асабліва калі гэта тычыцца лістовак невялікага фармату. З ліпеня мінулага года рэклама, якая мае плошчу да 0,5 кв. м, ні з кім не ўзгадняецца. Нормы заканадаўства ў гэтым выпадку

21 ноября 2014 г. в 14.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Элегант». Повестка дня: 1. О совершении сделок общества. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13. Время регистрации в день проведения собрания — с 13.30 до 14.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность). С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 13.11.2014 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества. УНП 400078331

эксперт. — Але ў любым выпадку, з улікам таго, што ў абсалютнай большасці катэджаў прылеглая тэрыторыя абгароджана і акультурана, абсталявана альтанкамі, зонамі для барбекю, а часам і дзіцячымі пляцоўкамі, то прычыновага значэння плошча ўчастка для арандатараў не мае. На жаль, і да пладоўных дрэў, і да цэлага саду на ўчастку стаўленне ў кліенту яраздак вельмі абыякавае.

У суседзях створаны «даходныя» вёскі

Калі казак пра тры гарады, як Масква, Санкт-Пецярбург і іх прыгарады, то яшчэ некалькі гадоў таму ў іх актыўна пачаў развіццё новы кірунак па будаўніцтве цэлых арэндных катэджаў пасёлкаў, або так званых «даходных» вёсак. Такія пасёлкі запатрабаваны як расійскай бізнес-элітай, так і вялікім замежнымі карпарацыямі, якія жадаюць там размясціць для пражывання ўвесь свой персанал. І таму ў такіх пасёлках ёсць свае крамы, аб'екты бытавога абслугоўвання, фітнес-цэнтры, аб'екты грамадскага харчавання рознага класа якасці і іншая інфраструктура. Каб арандаваць катэдж у такім пасёлку, трэба прайсці праверку мясцовай службы беспякі, а часам і пачакаць сваёй чаргі. Ва Украіне, па меншай меры ў Кіеве і яго наваколлі, падобныя пасёлкі таксама пачыналі зараджацца, але цяпер іх далейшае развіццё спынілася.

Сяргей Куврач

не дзейнічаюць. Але дзейнічаюць нормы Грамадзянскага кодэкса. Напрыклад, калі без дазволу ўласніка наклеіць рэкламу на сцяну яго будынка. Можна падаць грамадзянскі іск, які будзе суправаджацца дастаткова працяглым судовым працэсам. Як патлумачыла Іна Гаўрыльчык, хутчэй за ўсё, разабрацца з гэтай праблемай можна толькі ў тым выпадку, калі вы добра ведаеце заканадаўства аб рэкламе і знойдзеце там парэшкі такога характара. Таксама Закон «Аб рэкламе» абавязвае распускоўдвальніка рэкламы спыніць рассылку яе на адрас спажыўца, калі той не жадае яе атрымаваць. «Вельмі часта распаўсюджваліся кажуць, што не маюць тэхнічных сродкаў для адключэння рассылак на ваш тэлефон. Магчымаць заўсёды ёсць, і калі вам рэклама не падабаецца, звяртаючыся да таго, хто рассылае рэкламу. Па першым вашым патрабаванні ён абавязаны спыніць рассылку рэкламы. І ў практыцы было некалькі выпадкаў, калі мабільныя аператары прыцягваліся да адміністрацыйнай адказнасці на падставе звароту грамадзяніна. Для таго, каб адключыць рэкламу на мабільным тэлефоне, у выпадку, калі яе дасылае мабільны аператар, не трэба запінаць дакументы. Дастаткова патэлефанаваць і адмяніць гэтую функцыю. Сёння закон аб рэкламе патрабуе, каб аператар (пад подпіс) азнаёміць абантента, што ён мае права адмовіцца ад рассылак», — падкрэсліла Іна Гаўрыльчык.

Ілья КРЫЖЭВІЧ

Ілья КРЫЖЭВІЧ

21 ноября 2014 г. в 14.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Элегант». Повестка дня: 1. О совершении сделок общества. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13. Время регистрации в день проведения собрания — с 13.30 до 14.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность). С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 13.11.2014 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества. УНП 400078331

Table with columns: Наименование конкурса (пометка на конверте), Наименование, Инв. №, Год выпуска, Начальная цена с НДС, руб. РБ. Includes items like BA3-21310-126, BA3-21310-126, BA3-21310-126, etc.

Состояние удовлетворительное. Предложения принимаются по адресу: 211440, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 18 декабря 2014 года с пометкой на конверте, указанной в таблице. Извещение на проведение конкурса размещено на сайте www.naftan.by. Контактные телефоны: 8(0214) 59-87-83, 8(0214) 59-89-26, 8(0214) 59-88-42, (033) 398 08 48, (033) 398 07 67. УНП 300042199

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже автомобиля Mazda 626 V16 JMZGF14S201437691 (леговй хэтчбек, 2000 г.в., бензин, 1991 см³), принадлежащего РУП «Белстройцентр», который состоится 15.12.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Начальная цена — 4 323 848 бел. руб. с НДС. Задаток — 648 577 бел. руб. с НДС. Шаг аукциона — 5%. Условия:

1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, указанной в извещении, — Председатель на аукцион, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 14 (четырнадцати) календарных дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. 2. Условия оплаты приобретенного на аукционе Объекта согласовываются Победителем аукциона (Предметом на аукцион) и Продавцом при заключении договора купли-продажи Объекта. 3. Победитель аукциона (Председатель на аукцион) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона в размере, не превышающем 6 000 000 руб. на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. 4. Автомобиль не на ходу, самовывоз. Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его Победителем (Председателем на аукцион) в случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 №609 и соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе организации и проведения аукциона, составляет 10 000 000 рублей. Перечень и порядок подачи документов для участия в аукционе определен Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 №609. Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190655182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества РУП «Белстройцентр», проводимом 15 декабря 2014 г. Заявление на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 2 до 12 часов 11.12.2014. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Михнович Александр Викторович 8 (033) 300-41-33 (адрес: г. Минск, ул. Ошневская, 10). Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52. www.ino.by.

К сведению акционеров ОАО «Современные розничные технологии» 21 ноября 2014 года в 9 часов 00 минут по адресу: г. Минск, район Хаткевичский, с/п, административно-бытовой корпус, каб.106 состоится внеочередное общее собрание акционеров

Повестка дня: 1. Об аннулировании акций, выкупленных по требованию акционеров. 2. Об уменьшении размера уставного фонда. 3. Об внесении изменений в Устав. Регистрация лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, будет проводиться по месту проведения собрания с 8 часов 00 минут до 8 часов 45 минут. Акционер Общества принимает участие в работе собрания лично или через своего представителя, действующего на основании доверенности. Для регистрации на собрании необходимо при себе иметь паспорт, доверенность. Дата формирования реестра владельцев ценных бумаг, на основании которого составляется список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров Общества, — 18.11.2014. С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться в рабочие дни с 09.00 до 16.00 с 13.11.2014 и в день проведения собрания по адресу (место нахождения Общества, проведения собрания): Минский район, Хаткевичский с/п, 1, административно-бытовой корпус, каб.106. Орган, созывающий внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Современные розничные технологии»: наблюдательный совет. УНП 690019195 Наблюдательный совет (телефон: 8 017 500 26 04)

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Рогачевстрой» (продавец) проводит повторный открытый аукцион ПО ПРОДАЖЕ ОДНИМ ЛОТОМ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА, расположенных по адресу: Республика Беларусь, Гомельская обл., Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Беллинского, д. 56А, в составе:

одноэтажное кирпичное здание мастерских с гаражом, об.пл.н. 590,6 кв.м (д. 56А/3), инвентарный номер 322/С-22245; одноэтажное кирпичное здание деревообрабатывающего цеха (д. 56А/1), об.пл.н. 535,9 кв.м, инвентарный номер 322/С-22242 (в т.ч. бетонное покрытие, пл. 1685 кв.м; забор ж/б; забор кирпичный; ворота, калитка металлические); здание административно-хозяйственного (отдел главного механика), об.пл.н. 137,7 кв.м, инвентарный номер 322/С-22243; здание склада кирпичного, об.пл.н. 560,3 кв.м, инвентарный номер 322/С-22244 (д. 56А/2); погрузочно-разгрузочная эстакада, инвентарный номер 322/С-22373. Начальная цена с НДС — 1 030 841 977 бел.руб.

Площадь земельного участка — 0,5788 га (предоставлен продавцу на праве постоянного пользования). Задаток 10 % от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с №3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) — 3012343265044; в российских рублях (RUB) — 3012343265028; в ЦБУ №507 г. Мінска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by. Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Республика» 21.10.2014 г.

Аукцион состоится 24.11.2014 в 12 ч. 00 мин. по адресу: г. Рогачев, ул. Полевая, 22. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 21.11.2014 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. Тел: +375 17 280 36 37; 8029-183-69-71.

ОАО «Промэлектромонтаж» извещает своих акционеров (их представителей) о проведении 26 ноября 2014 г. внеочередного общего собрания.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ: 1. О реорганизации Общества путем выделения из состава Общества с ограниченной ответственностью. 2. О порядке и условиях выделения. 3. О создании Общества с ограниченной ответственностью и составе его участников. 4. О возложении на управляющего Общества обязанности письменно уведомить кредиторов ОАО о предстоящей реорганизации. 5. Об определении даты, по состоянию на которую производится инвентаризация имущества и составляется разделительный баланс. 6. О назначении даты проведения общего собрания акционеров Общества по утверждению разделительного баланса Общества и изменений в устав Общества в связи с реорганизацией.

Местонахождение ОАО «Промэлектромонтаж»: г. Минск, ул. Аранская, 13. Место проведения собрания: г. Минск, ул. Аранская, 13 (второй этаж). Начало работы собрания: в 15.00. Регистрация участников собрания с 14-30 до 14-55 в день проведения собрания. При себе иметь документ, удостоверяющий личность. Список акционеров для регистрации участников собрания составлен по данным реестра акционеров на 17 ноября 2014 г. УНП 100088916 Совет директоров ОАО «Промэлектромонтаж»

Утерянную круглую печать Потребительского кооператива «Клуб крестьянской взаимопомощи» считать недействительной. УНП 190681619

Ігumenскі тракт

№ 35 (93)

Марцін святы — згубіцель гагаты

Дзень святога Марціна, які каталікі святкуюць 11 лістапада, быў калісьці адным з самых прыкметных у каталіцкім календары. Урачыстасці ў яго гонар доўжыліся тры дні, з 10-га па 12-е, а сам Марцін быў адным з любімых святых у агульнаеўрапейскім кулце. Калі Вялікае Княства Літоўскае было часткай заходняга свету, гэты культ быў пашыраны і ў нас.

З даўніх часоў на дзень святога Марціна прынята рзаць гусей ды адзначаць свята рознымі стравамі, асабліва печанай (ці смажанай) гуссю — «птушкай Марціна». Беларускі каталіцкі вернікам гэтая традыцыя зусім не чужая. Захаваўся некалькі прыказкаў на гэты конт, самая вядомая з якіх: «Марцін Святы — згубіцель гагаты».

Марцін, адзін з самых славуных хрысціянскіх святых, нарадзіўся ў рымскай правінцы Панонія (сучасная Венгрыя). Яго бацька быў легіянерам і перакананым прылічымкам паганства. Таму назваў сына ў гонар Марса — рымскага бога вайны. Калі пазней бацьку перавялі служыць у італьянскаю Павію, Марцін пазнаёміўся з тамтэйшымі хрысціанамі і стаў катэхоменам, але да хрышчэння не дайшло, бо біскуп баўсяў хрысціц 10-гадовага хлапчука, каб не наклікаць на себе гнеў уплывовага бацькі. Толькі больш як праз 10 гадоў здарыўся выпадак, які канчаткова вызначыў выбар Марціна, на той час ужо легіянера. Падчас знаходжання ў гарнізоне Амёна ён у лютую зімовую спожу спаткаў жабрака і адаў яму палову свайго плашча. Уначы ён засніў Хрыста, апранутага ў яго плашч, які казаў анёлам: «Глядзіце, як мяне Марцін-катэхомен апрануў!» На Вялікдзень Марцін хрысціўся. Пасля з'яўлення з вайсковай службы ён з некалькімі таварышамі заклаў першую пустэльню ў Галіі, і хутка слава пра яго святое жыццё разнеслася і па заходзе, і па усходзе Рымскай імперыі.

У Рэчы Паспалітай Марцін быў адным з самых шанаваных святых, у гонар якога было названа больш за 200 касцёлаў. Шмат стагоддзяў яго дзень быў абавязковым касцельным святам. Найбольш гарлівыя каталікі ў Рэчы Паспалітай даўней распачылі Адвент які аналаг 40-дзённага посту перад Вялікдзем, адразу пасля святага дня Марціна, 12 ліс-

тапада. Свежая гусцяна — толькі адна з прыкмет гэтага першага зімовага свята, хоць, бадай, самая яркая.

Дзень святога Марціна падводзіць вынікі гаспадарчага года. У гэты дзень па ўсёй Еўропе разлічвалі са старымі даўгамі, выплачвалі розныя падаткі, наймалі на новы тэрмін працаўнікоў. Паступова гэты заходні звычай распаўсюдзіўся і на Вялікае Княства Літоўскае. Напрыклад, надаючы

Кавалю Марціну, Падуку ты мне свінню, Бо зіма падыходзіць, Свіння боса ходзіць Кавалю Марціну, Падуку ты мне ката, А калі не ўмееш — Прывяжы да плота.

У Мінскай губерні ў 1860-я гады зафіксаваная прыкмета: «Марцінова гусь па вадзе — Божае Нараджэнне на лядзе» (гэта значыць, калі на Марціна рэкі яшчэ не замерзлі, на Божае Нараджэнне трэба чакаць моцных маразоў). І наадварот, калі на Марціна гусь выйдзе на лёд, то, бадай, будзе яшчэ плаваць на вадзе на Божае Нараджэнне. Гадаль — удакладняе айцец Міхаіл — будынак і насамрон атрымаўся ўнікальным. Сваймі каюшнікамі ў купальнай частцы ён нагадвае Суздаль і Уладзімір, а ніжняй часткай — бастыёны Кенігсберга.

Распісаць храм унутры не паспелі: грывінула рэвалюцыя. Але іканастас быў, кажучы, радкай прыгажосці. Афонскія майстры пісалі абліччы святых на кіпарысавых дошках, якія потым пакрывалі тонкай разбой. Расшоткі на вокны каваліся ў Пецярбург і дастаўляліся ў Забыванне абозамі. Яны і цяпер радуюць вока. А вось абразы, на жаль, не захаваліся. Уцалелі толькі драўляныя вынасныя запростольныя крыжы, пакрытыя разбой, якія сёстры Федарыставы, пеўчыя храма, паспелі схаваша, калі знішчалі царкву. У 1990-я гады яны перадалі яго айцу Міхалю. Цяпер крыж знаходзіцца ў іншым храме, але хутка вернецца на сваё месца.

Пакуль цяжка ацаніць былою прыгажосць храма. Унутры яго працуюць касцюковіцкія будаўнікі. Пасля рэвалюцыі, акрамя гэтага, Зося Дамітрыўна, калі кіравала саўгам «Забыванне», таксама партыя прыбраць за вачэй дапоўны будынак. Але яна не толькі яго не знесла, а яшчэ пакапацілася аб тым, каб пацясціць і зачыніць дзверы храма на замок.

— Я атрымала за гэта вымову, але сумленне маё засталася чыстым, — кажа жанчына. — Наваг няверуючы чалавек разумее, што ў аснову любой справы пакладзеце законы Божа. Толькі яны вядуць да парадку.

Вярнуць храм да жыцця

Помнік архітэктуры ў вёсцы Забыванне аднаўляюць усім светам

Калі глядзіш на абразы 200-гадовай даўніны, адчуваеш міжвольнае трапятанне. Яны з тых самых касцюковіцкіх храмаў, якія ў 30-я гады мінулага стагоддзя рабавалі і знішчалі. Лікі некаторых святых перакрэслены. Нейкая гвалтоўная рука нават замалявала вочы Багародзіцы. Але знайшліся людзі, якія з рызыкай для сябе і сваіх родных захавалі іх для нашчадкаў.

Убачыла я тая абразы на выставіцы ў Касцюковіцкім краязнаўчым музеі. Настаяць царквы святой Марыі-Магдалены, працягвай Міхаіл сабраў іх тут разам, каб потым упрыгожыць імі Свята-Вазнясенскі храм у Забыванні.

І РАЗНЫ ІКАНАСТАС З АФОНА

Забыванскі храм лічыцца помнікам эклектычнай архітэктуры з элементамі псеўдарускага стылю і неаготыкі. Ён быў узведзены ў 1897 годзе, пасля таго як у драўлянай царкве ў гонар Святога Духа перастала хапаць месца. Будаваўся за кошт сродкаў тузіўшага памешчыка Аркадзя Астанкевіча і мясцовага насельніцтва.

— Пан запрасяў з Пецярбурга абрусёўшага нямецкага архітэктара Зімберга, які ўсё 4 гады, пакуль ішлі будаўнічыя работы, жыў у Забыванні, — удакладняе айцец Міхаіл. — Будынак і насамрон атрымаўся ўнікальным. Сваймі каюшнікамі ў купальнай частцы ён нагадвае Суздаль і Уладзімір, а ніжняй часткай — бастыёны Кенігсберга.

Разбіраць храм унутры не паспелі: грывінула рэвалюцыя. Але іканастас быў, кажучы, радкай прыгажосці. Афонскія майстры пісалі абліччы святых на кіпарысавых дошках, якія потым пакрывалі тонкай разбой. Расшоткі на вокны каваліся ў Пецярбург і дастаўляліся ў Забыванне абозамі. Яны і цяпер радуюць вока. А вось абразы, на жаль, не захаваліся. Уцалелі толькі драўляныя вынасныя запростольныя крыжы, пакрытыя разбой, якія сёстры Федарыставы, пеўчыя храма, паспелі схаваша, калі знішчалі царкву. У 1990-я гады яны перадалі яго айцу Міхалю. Цяпер крыж знаходзіцца ў іншым храме, але хутка вернецца на сваё месца.

Пакуль цяжка ацаніць былою прыгажосць храма. Унутры яго працуюць касцюковіцкія будаўнікі.

А потым захаваўлі ўгнаенні. Апошнія 30 гадоў будынак стаў наогул без даху, а на яго сценах выраслі нават бярэзы.

Айцец Міхаіл лічыць, што, калі б не дапамога Касцюковіцкага райвыканкома, дэпутатаў, працоўных калектываў, аднавіць царкву было б немагчыма. Грошы, заробленыя падчас суботнікаў, пералічваліся на разліковы рахунак.

Валяціна Дадалева, якая ўзначаліла Забыванскі сельсавет у 2009 годзе, успамінае, што без жэло на тое, што засталася ад царквы, глядзець было нельга. Вакол велізарныя кусты, камяні, бярэвы. Каб выратаваць святыню, працавалі ўсёй вёскай.

Айцец Міхаіл аднаўляе ўжо чацвёрты храм.

Будучая жамчужына.

Маладыя будаўнікі працуюць на нетыповым аб'екце з задавальненнем. Гэта табе не грамадзянская будоўля. Тут на кожным кроку вуглі, аркі — трэба пакарнець, каб потым не сорамна было за сваю працу.

На развітанне пытаюся ў будаўнікоў, ці не заўважалі яны часам тут нейкіх цудай. Месца ўсё ж такі незвычайнае. Тыя толькі пацяскаюць плячыма і усміхаюцца. Нічога асаблівага яны не заўважалі, калі толькі не лічыць цудам тую лёгкасць і супакоенне, якія ахвільваюць кожны раз, калі яны пацяняюць сваю справу. І незвычайным падаросло ім тое, што ў гэтым закінутым будынку не знайшлося ніводнага павуцінна.

РАЗБУРЫЦЬ ЦАРКВУ НЕ ДАЛА СТАРШЫНЯ КАЛГАСА

Пасля рэвалюцыі, акрамя гэтага, Зося Дамітрыўна, калі кіравала саўгам «Забыванне», таксама партыя прыбраць за вачэй дапоўны будынак. Але яна не толькі яго не знесла, а яшчэ пакапацілася аб тым, каб пацясціць і зачыніць дзверы храма на замок.

— Я атрымала за гэта вымову, але сумленне маё засталася чыстым, — кажа жанчына. — Наваг няверуючы чалавек разумее, што ў аснову любой справы пакладзеце законы Божа. Толькі яны вядуць да парадку.

ЗА 20 ГАДОЎ — 4 ХРАМЫ

Царкоўнае жыццё ў раёне аднавілася ў пачатку 1990-х, калі сюды прыехаў працаваць святар Міхаіл. Богу ён служыць ужо 26 гадоў, прычым 23 з іх — на сваёй радзіме, у Касцюковіцкім раёне. Айцец Міхаіл ужо марыць аб тым,

каб да 120-годдзя храма, якое будзе адзначацца ў 2017 годзе, упрыгожыць яго рознымі іканастасамі, падобным на той, што быў тут да разбурэння, і зрабіць для абразоў розныя кіоты. Канешне, Афон і кіпарысавыя дошкі — гэта сёння недазвальнае раскоша. Але неабходна колькасць якасных ліпы ўжо нарыхтавана і ёсць дамоўленасць з мясцовымі майстрамі, якія зробіць усё, што ў іх сілах. «Спадыся, што Бог дапаможа ўсім нам давесці добрую справу да канца, — кажа айцец Міхаіл. — І тады храм стане сапраўднай жамчужынай Касцюковіцкага краю».

Няўдольнае баюшка верыць, што знойдуцца ахвотныя дапамагчы раёну зрабіць немагчымае. Добраахвотныя ахвараваны на аднаўленне Свята-Вазнясенскага храма прымаюцца на разліковы рахунак 3015000001628 Філіяла №1712 ААТ «Беларусбанк», код 561, УАП 700849256.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.

Фаліянты

Учора на Гомельшчыну вярнуўся самы старажытны кніжны помнік Беларусі — Тураўскае Евангелле XI стагоддзя. Яго факсімільнае перавыданне было ўрачыста прэзентавана ў Гомельскай абласной універсальнай бібліятэцы.

Вяртанне Тураўскага Евангелля

Старажытны горад Тураў (некалі сталіца буйнога княства) сёння знаходзіцца на тэрыторыі менавіта гэтага рэгіёна Беларусі. Таму абсалютна заканамерна, што копіі старажытнага рукапісу ў першую чаргу перададзены ў дар бібліятэкам, музеямі і навуковым установам Гомельскай вобласці.

Намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Аляксей СУША марыць пра тое, каб на Гомельшчыне з'явіўся таксама і арыгінал Тураўскага Евангелля: — На вялікі жаль, самая каштоўная помнік кніжнай культуры Беларусі сёння апынулася па-за межамі нашай краіны. Вярнуць іх, засведчыць іх прыналежнасць

да беларускай культуры — справа нашага гонару. Выпуск факсімільна — толькі першы крок у гэтым кірунку. Упэўнены, што Тураўскае Евангелле яшчэ вернецца на нашу зямлю.

Тураўскае Евангелле з'яўляецца помнікам славянскага пісьменства. Яго факсімільнае перавыданне стала працягам доўгатармінавай праграмы Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі сумесна з кампаніяй Хегох па ўзнаўленні помнікаў беларускага пісьменства і азнаямленні з ім шырокай грамадскасці. У межах гэтага праекта ў 2012 годзе быў выдадзены віленскі «Буквар» 1767 года — самы ранні з беларускіх буквароў, які захаваўся. Сумесная прагра-

ма будзе працягвацца факсімільна перавыданнем іншых помнікаў нашай кніжнай культуры. Тураўскае Евангелле з'яўляецца самым старажытным рукапісам, створаным на тэрыторыі сучаснай Беларусі. Яго знайшлі ў Тураве ў 1865 годзе. На палых Евангелля ёсць дадатковыя запісы, два з якіх зроблены ў XVI стагоддзі ад імені князёў Астрожскіх.

Арыгінал Тураўскага Евангелля (з таго часу, як ён быў знойдзены) захоўваецца ў бібліятэцы Акадэміі навук Літвы імя Урублеўскіх у Вільнюсе.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

ДЗЕВЯНОСТА гадоў таму, у 1920-я гады, газетныя выданні нашай краіны ўмоўна падзялілі на гарадскія (руская мова выдання) і сельскія (беларуская мова).

Так дзяржаўнымі органамі ўлады былі ўлічаны патрэбы большасці беларускага насельніцтва, якое пражывала ў сельскай мясцовасці. Тварам да вёскі павярнулася і старэйшая ў Беларусі газета — «Звязда». Але тады, у пачатку 1920-х, амаль 90 працэнтаў яе супрацоўнікаў... не ведалі беларускай мовы. Каб захаваць статус масавай, газета вырашыла прывесці на свае старонкі беларускіх пісьменнікаў.

У той перыяд у Злучаных Штатах Амерыкі і Савецкім Саюзе паралельна прагалі заклікі: «Трэба дзяліцца!» і «Анцыдзіс!».

Паводле першага — багатыя павіны дзяліцца са збяднелымі, паводле другога — пісьменнікі абавязваліся пашырыць удзел у «ліквідацыі перажыткаў капіталізму ў сьведомасці савецкіх грамадзян». Гэтаму ўспрыялі новы метады пісьменніцкай дзейнасці — сацыялістычны рэалізм. Такім чынам, беларуская праграма ў пэўным сэнсе супадала з саюзнай. У той час «Звязду» называлі «галюнай рускамоўнай газетай». Але людзі, якія ў ёй працавалі, не былі нейкімі «абежыванымі» выканаўцамі, здольнымі рэалізаваць толькі тыя праграмы, якія прысвоіліся з Масквы. Сярод кіраўнікоў «Звязды» былі асобы, якія самі выйшлі з народа, добра ведалі жыццё беларускага насельніцтва, яго культуру. У «Звяздзе» працавалі і дзяліліся сваімі шырокімі ведамі сябрамі ў той час публіцыст, будучы бліскі сабар Ярэмія Яценіч Георгій Усцінчы. Добра ведалі праблемы Беларусі ўдзельнікі Кастрычніцкай рэвалюцыі Вілгелм Кнорын, Васіль Шаўчэ, Вітольд Ашмарын, Рынчард Пікель, Кіріль Шукто і іншыя заснавальнікі і кіраўнікі рускамоўнай «Звязды». Толькі смяротная трагедыя ў небе над Тыхфілісам не дазволіла першаму рэдактару «Звязды» Аляксандру Мінскаму напісаць кнігу ўспамінаў пра Беларусь...

Што такое падрыхтоўка і выхаванне пісьменніцкай кадраў? Па-першае, гэта адпаведнае чалавеку з адпаведнымі прыроднымі здольнасцямі. Па-другое, гэта арганізацыя вучобы, у цэнтры якой — спасціжэнне гісторыі, нацыянальнай мовы, культуры, літаратуры, друкарскай справы.

У пачатку 1920-х дзяржава звярнулася да пісьменніцкіх арганізацый («Маладняк», «Узвышша», «Полымя») па дапамогу ў справе пабудовы новых грамадскіх узаемаадносін. Пісьменнікі мелі не адвольныя ўзрост, розныя палітычныя намірэнні і бачанне будучага. Але зварот яны пачулі і падтрымалі. Сваю станоўчую ролю ў гэтым адыгралі і сродкі масавай інфармацыі. У тым ліку і газета «Звязда».

ШКАТУЛКА ДЛЯ ПІСЬМЕННІКАЎ

Не многім удаецца «адлюстраваць эпоху». Зробленае газетай «Звязда» ў 20-30 гады заслугоўвае таго, каб пра гэта памятаць

Рэдакцыя «Звязды», запрашаючы на свае старонкі пісьменнікаў і паэтаў, аздавала перавагу не толькі таленту, але і палітычным адносінам да савецкай улады. Самымі запатрабаванымі аўтарамі з 1926-га па 1941 год сталі Янка Купала (80 публікацый) і Якуб Колас (70 публікацый). Вялікая пісьменніцкая актыўнасць прыпадае на перыяд з 1934-га па 1939 год.

Азарз прыгадае імёны папулярных беларускіх пісьменнікаў і іх першыя публікацыі на старонках «Звязды»: Андрэй Александровіч (31 снежня 1924 г., верш «Новы год»); Пятро Глеба (над псеўданімам Асот, 15 лютага 1925 г., верш «Трышчы»); Паўлюк Трус (22 сакавіка 1925 г., верш «Прысяга-нацца А.Гурло»); Аляксей Звончак (7 чэрвеня 1925 г., верш «Песняры Беларусі мужычкі»); прысягаецца 20-годдзю літаратурнай дзейнасці Я.Купала; Аляксей Дуляр (1 студзеня 1926 г., верш «Жыццё сенавалас ніткаю сарбыстасці»); Міхась Чарот (1 студзеня 1926 г., верш з «Пазмы песень»); Якуб Колас (17 студзеня 1926 г., апаваданне «Трагізм»); Аркадзь Галь (псеўданім З.Бядулі, 17 красавіка 1927 г., нарыс «Літаратурныя нататкі»); Янка Купала (7 лістапада 1927 г., верш «3 угодкавыя настроі»); Максім Лужанін (1 студзеня 1928 г., верш «Навагодняе»); Кузьма Чорны (1 студзеня 1928 г., урывак з аповесці «Перад сходам»); Міхаіл Хведаровіч (5 лютага 1928 г., верш з цыкла «Вершы пра паходы»); Кандрат Крапіва (19 мая 1931 г., верш «Дзе ж яна, галюная сама?»; Пятрус Броўка (30 красавіка — 1 мая 1932 г., паэма «Мы выходзім на свята»); Міхась Лынькоў (11 чэрвеня 1932 г., апаваданне «Пра хлопчыка Ясыку»); Ізя Харык (14 ліпеня 1933 г., нарыс «Як знялі раён з чорнай дошкі»); Эдуард Агнячэв (22 студзеня 1934 г., верш «Ленін жыць»); Эдуард Самуіленак (30 кастрычніка 1936 г., урывак з рамана «Будучына»); Аляксей Зарычкі (5 сакавіка 1938 г., верш «Спруты»); Макар Паслядоўны (12 ліпеня 1939 г., урывак з рамана «Паўстанне»); Анатоль Астрычка (27 верасня 1939 г., верш «Дружба»); Анатоль Вялюжнік (12 лістапада 1939 г., апаваданне «Дзень прыйшоў ужо»); Максім Танк (11 лютага 1940 г., нарыс «Радасныя песні загучалі над вызеленай зямлёю»).

Да капіталістычных перажыткаў адносілася усё, што не супадала з поглядам «цэнтра», які знаходзіўся ў Маскве, у будынку ЦК ВКП(б). Гэта правіла базіравалася на аўтарытэце палітычнай арганізацыі, якая нарадзілася ў канцы XIX ст.

П.ОУНЫ перавод «Звязды» на беларускую мову не раз адкладваліся. Апошні раз — з-за ўваходжання ў склад рэспублікі (снежань 1926 г.) Гомельскага і Рэчыцкага ўездаў. Доўгачаканай датай стала 9 жніўня 1927 г.

Зварыненне беларусізацыі «Звязды» супала з заканчэннем падобнай работы ў Белдзяржуніверсітэце, наркаматах асветы, земляробства, фінансаў, у шэрагу ваенскіх часцей. У першую гадынаю беларусізацыі «Звязды» ў Мінску адбыўся ўрачысты сход прадстаўнікоў грамадскасці, які прыняў пастаноў лічыць дзень поўнага пераводу газеты на беларускую мову святам.

На халь, той час быў не толькі гераічным, але і драматычным, што пацвярджалася падпаданнем шэрагу дзеячаў культуры пад рэпрэсіі.

Вядомы беларускі гісторык Мітрафан Віктаравіч Доўнар-Запольскі меў намер выдаць гістарычны падручнік для студэнтаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта — «Гісторыя Беларусі». Але крытыка рукапісу адным з членаў літаратурнай камісіі ЦК КП(б)Б была такой, што вылучылі не толькі не надрукаваў свой твор, але і быў вымушаны пакінуць Беларусь (ён родам з Рэчыцы) і адправіцца ў Маскву. А хацеў ён аднаго: паказаць асаблівае стаўленне розных сацыяльных груп Беларусі да Кастрычніцкай рэвалюцыі. Праца амаль 70 гадоў пралягла на спецзахоўванні ў партархіве ЦК КП(б)Б. Выдадзена была толькі ў 1994 г. пад крыкам Беларускай Энциклапедыі і Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь.

«Звязда», як газета-рэвалюцыянерка, раней за іншых адала пашану пісьменніку, паэту, дзяржаўнаму дзеячу Д.Жылуновічу. Яму ў сувязі з 15-годдзем літаратурнай дзейнасці 14 снежня 1923 г. быў прысвечаны шэраг віншавальных артыкулаў. Але гэта не пазбавіла Жылуновіча ад сталінскіх рэпрэсій ў 1937 г.

Яго пасмартуная амністыя як нейкі юрыдычны працэс — нягледзячы на поўную адсутнасць крывіналу — працягвалася некалькі дзесяцігоддзяў. 16 кастрычніка 1956 г. ён рэабілітаваны як грамадзянін і літаратар, і толькі 30 лютага 1988 г. — як і палітычны дзеяч. Многае дзеля вяртання праўды зрабілі нашы сучаснікі — пісьменнік А.Клячко і гісторык У.Якутаў.

МАЛЬ неамагчыма сярэд дакументаў па гісторыі Беларусі канца 20-х — пачатку 30-х гадоў адшукаць хоць якую-небудзь з'яву, дзе б ні ўпаміналася барацьба з нацыяналізмам.

Партыіныя ідэалогі лічылі, што нацыяналізм-дэмакратызм уласцівы пераважна нацыянальнаму інтэлігенцыі, якая, па іх думцы, нацыянальныя інтарэсы ставіць вышэй за класавыя і таму аб'ектына пераўтвараецца ў рэстаўратора капіталістычных парадкаў.

Партыіныя прэса абрушылася на пісьменнікаў, занятых у рабоце тэатра, за іх «нацыянальныя захапленні». Літаратары Міхась Зарэцкі,

погляд, ёсць пэўна неадэкватнасць. Інакш чаму тады ў гады Вялікай Айчыннай вайны на акупаванай немцамі тэрыторыі Беларусі выходзіла каля 150 падпольных і партызанскіх газет, якія выпускалі, рызыкаючы жыццём, тыя самыя пісьменнікі, паэты, журналісты?

Разглядаючы грамадскі, эканамічны і культурны працэсы ў СССР, нельга не ўспомніць словы У.І.Леніна аб няшчасці сацыялізму, якое заключалася ў тым, што ён нарадзіўся ў такой эканамічна і культурна адсталай краіне, як Расія. Але словы Леніна нічуж не апраўдваюць рэпрэсіі.

«Звязда» адгукалася на тыя падзеі артыкуламі, многія з каторых мелі, на жаль, агульны, не канкрэтны характар. Для падтрымання аўтарытэту «Звязды» многае рабілі яе рэдактары Вілгелм Кнорын, Іван Асмаў, Міхаіл Гарын, Рынор Брагінік, Станіслаў Будзінскі, Дзмітрый Юрковіч і іншыя. Яны — аўтары шэрагу артыкулаў па пытаннях ролі сродкаў масавай інфармацыі ў патрыятычным і інтэрнацыянальным выхаванні моладзі, барацьбы са скажэннямі нацыянальнай палітыкі, міжнароднага рэвалюцыянага руху.

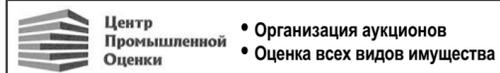
Умацаванню сувязяў з духоўным светам усяго СССР служыла амаль сістэмнае пільнае ўважэнне творчых сустрэч «звяздцоўцаў» з пісьменнікамі і тэатральнымі калектывамі Кіева, Ленінграда, Масквы, Башкірыі, Заходняй Беларусі, утварэнне аддзела «Літаратура і мастацтва», які выдаваў дадатак «Літаратура. Мастацтва. Навука». Пэўны час у газеце працавалі ў ролі кансультаўтаў папулярныя беларускія паэты Андрэй Александровіч і Пятрус Броўка.

У многім даследчыкаў апісанні 1920-1930 гадоў пачынаюцца і завяршаюцца толькі цёмнымі колерамі. Але ж ад таго часу засталася і наяма светлага. Пагартайце «Звязду» за 12 лютага 1939 г. і ўбачыце на фота выдатных прадстаўнікоў беларускай літаратуры: Я.Купала, Я.Коласа, З.Бядулі, П.Глебу, П.Броўку, К.Крапіну і іншых. Яны толькі што вярнуліся з Масквы, дзе атрымалі ўзнагароды за творчыя поспехі.

ШКАТУЛКА для пісьменнікаў — гэта не абстрактны выраз, ён азначае шырае імкненне рэдакцыі «Звязды» захаваць для нашчадкаў тыя пісьменніцкія творы, якія нарадзіліся разам з галюнымі шпакамі эканамічнага, нацыянальна-культурнага і грамадска-палітычнага развіцця Беларусі.

Не многім удаецца адлюстраваць эпоху. Але зробленае газетай «Звязда» ў 1920-1930-я гады заслугоўвае таго, каб сказаць: яе супрацоўнікі, нягледзячы на цяжкасці, здолелі ствараць і захаваць імёны тых, хто гэтую эпоху стваў, — знаваля імёны для ўсёй Беларусі.

Юлей БАРАНОЎСКІ, кандыдат гістарычных навук

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ЗАО «Центр промышленной оценки»

по поручению ОАО «Брестоблспросурсы» (продавец)
проводит повторный открытый аукцион
ПО ПРОДАЖЕ ОДНИМ ЛОТОМ
ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА,
расположенных по адресу:
Брестская обл., г. Брест, ул. Катин Бор, д. 107
в составе:
здание склада химикатов, общ. пл. 1413,3 кв.м.

Объекты недвижимости расположены на земельном участке пл. 1,3956 га, предоставленном продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания базы. Помещения здания склада химикатов и административно-бытового корпуса частично сдаются в аренду.

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвэстбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение десяти рабочих дней после проведения аукциона.

Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by.

Оплата вознаграждения за организацию и проведение торгов, а также суммы фактических затрат на его проведение осуществляется победителем торгов (покупателем), в порядке, предусмотренном соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Издвещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Республика» от 27.08.2014 г.

Дата, время и место проведения аукциона: 15.12.2014 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Казинка, 4 ГО «Белспросурсы» – управляющая компания холдинга «Белспросурсы», 3-й этаж, актовый зал.

Срок окончания приема документов для участия в аукционе: заявления на участие и необходимые документы принимаются по 12.12.2014 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».

Тел.: +375 17-280-36-37; 8029-183-69-71
www.cpro.by. E-mail: auction@cpro.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 9 декабря 2014 г. АУКЦИОНА по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома

Table with 6 columns: № лота, Местоположение земельного участка, Характеристика участка, Площадь, га, Начальная (стартовая) стоимость земельного участка, руб., Расходы на изготовление земельного-кадастрового документа и регистрацию земельного участка (руб.), Целевое назначение земельного участка.

Аукцион будет проводиться 9 декабря в 10.00 по адресу: Брестский р-н, аг. Б. Мотыкалы, ул. Центральная, 6 (здание сельсполкома).
Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, подать заявление об участии в аукционе, к заявлению прилагают:
Документ (паспорт), удостоверяющий личность покупателя;
копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Мотыкальского сельсполкома № 36002133060056 в филиале 100 ОАО «АСБ Б-

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО НА ПРАВЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО «ДЯТЛОВСКАЯ СЕЛЬХОЗТЕХНИКА»

Table with 2 columns: Наименование предмета торгов, краткая характеристика; Местонахождение имущества.

Table with 4 columns: Начальная цена предмета торгов, Сумма задатка, Условия торгов, Без условий.

Срок заключения договора купли-продажи: В течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о проведении торгов.
Срок подачи документов для участия в торгах: по 17 ноября 2014 года включительно до 16.00 часов 00 минут по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8.

Условия участия и порядок проведения аукциона размещены на сайте организатора торгов www.fincentr.by

В проспекте эмиссии жилищных облигаций шестого выпуска ЗАО «ТОПЗАПЭЛЕКТРО», зарегистрированный Департаментом по ценным бумагам Министрства финансов РБ 16.07.2014 г.

Внесены следующие изменения, зарегистрированные Департаментом по ценным бумагам Министрства финансов РБ 05.11.2014 г.:

- 1. Пункт 1.4. изложить в следующей редакции: «1.4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи, наименование обслуживающего банка...»

В проспекте эмиссии жилищных облигаций седьмого выпуска ЗАО «ТОПЗАПЭЛЕКТРО», зарегистрированный Департаментом по ценным бумагам Министрства финансов РБ 28.07.2014 г.

Внесены следующие изменения, зарегистрированные Департаментом по ценным бумагам Министрства финансов РБ 05.11.2014 г.:

- 1. Пункт 1.4. изложить в следующей редакции: «1.4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи, наименование обслуживающего банка...»

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ТРЕТЬЕГО ВЫПУСКА

Товарства з абмежаванай адказнасцю «ЗахадІнвестСістэмз» (ТАА «ЗахадІнвестСістэмз»)
Общество с ограниченной ответственностью «ЗападІнвестСистемз» (ООО «ЗападІнвестСистемз»)

1. Полное и сокращенное наименование эмитента. На белорусском языке: полное – Товарищество з абмежаванай адказнасцю «ЗахадІнвестСістэмз»; сокращенное – ТАА «ЗахадІнвестСістэмз».

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail). Место нахождения эмитента: Республика Беларусь, 220070, г. Минск, ул. Радзьянская, д. 54Б, третий этаж, каб. 12; Телефон/факс: 8 (017) 346 41 37; (e-mail): info@paras.by.

3. Описание предмета торговли. Подготовка к продаже недвижимого имущества (код 70110 согласно Общегосударственному классификатору Республики Беларусь «Виды экономической деятельности» ОКРР5 005-2006).

4. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций, наименование обслуживающего банка.

Расчетный счет в белорусских рублях № 3012154144014 в ОАО «БПС-Сбербанк» (адрес банка: бульвар имени Мулявина, 6, 220005, г. Минск, Республика Беларусь, БИК 153001369, УНП 100219673).

5. Наименование периодических печатных изданий, определенных эмитентом для раскрытия информации, и сроки их публикации.

Бухгалтерская отчетность эмитента будет публиковаться в газете «Звязда» в срок не позднее трех месяцев со дня окончания отчетного финансового года.

6. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента. Наименование депозитария: Открытое акционерное общество «БПС-Сбербанк» (далее – депозитарий).

7. Размер уставного фонда эмитента. Уставный фонд эмитента 42 240 000 (Сорок два миллиона двести сорок тысяч) белорусских рублей.

8. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение.

9. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество облигаций.

10. Начальная стоимость облигации. Начальная стоимость одной облигации составляет 6 100 000 (Шесть миллионов сто тысяч) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (Одному) квадратному метру общей площади жилого помещения в жилом доме № 5 в составе объекта «Жилье дома, не относящееся к домам повышенной комфортности, по индивидуальным проектам в жилом районе «Дружба» по генплану на земельном участке, расположенном в Московском административном районе г. Минска (далее – жилой дом №5).

11. Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций.

Облигации выпускаются с целью привлечения денежных средств юридических и (или) физических лиц на осу-

ществление строительства жилого дома №5, на финансирование иных мероприятий, связанных со строительством указанного дома, а также на пополнение оборотных средств эмитента. Денежные средства, полученные от размещения облигаций, используются в соответствии с целями их выпуска.

12. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям. В качестве обеспечения исполнения обязательств эмитента по облигациям выступают поручительства: - Общества с ограниченной ответственностью «ДЕКО-ПЛАСТ» на сумму 5 000 000 000 (Пять миллиардов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 06.10.2014 №1. Место нахождения поручителя: 220070, г. Минск, ул. Радзьянская, 54Б, 3й этаж, офис 5; - Общества с ограниченной ответственностью «Восточные ворота» на сумму 4 000 000 000 (Четыре миллиарда) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 06.10.2014 №2. Место нахождения поручителя: 220070, г. Минск, ул. Радзьянская, 54Б, 3й этаж, офис 1; - Общества с ограниченной ответственностью «Бел-Объекты Строй» на сумму 5 000 000 000 (Пять миллиардов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 06.10.2014 №4. Место нахождения поручителя: 223050, Минская обл., Минский р-н, пос. Колодищи, ул. Чкалова, д. 37, пом. 1-2; - Унитарного предприятия по оказанию услуг «Торговый центр Пассаж» на сумму 1 000 000 000 (Один миллиард) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 06.10.2014 №4. Место нахождения поручителя: 220070, г. Минск, ул. Радзьянская, 54Б, 3й этаж, каб. 11; - Унитарного предприятия по оказанию услуг «Бел-Складкомплекс» на сумму 7 000 000 000 (Семь миллиардов) белорусских рублей согласно договору о предоставлении поручительства от 06.10.2014 №4. Место нахождения поручителя: 223050, Минская обл., Минский р-н, пос. Колодищи, ул. Чкалова, д. 37, офис 3.

13. Период размещения облигаций. Дата начала размещения облигаций – 16.10.2014. Дата окончания размещения облигаций – 31.12.2017.

14. Место, время и порядок размещения облигаций. Проведение открытой продажи облигаций осуществляется эмитентом ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством Республики Беларусь) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Республика Беларусь, 220070, г. Минск, ул. Радзьянская, 54Б, третий этаж, каб. 12.

15. Открытая продажа облигаций осуществляется физическим и (или) юридическим лицам в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем заключения соответствующего договора. Жилищные облигации имеют право приобретать (как в процессе размещения жилищных облигаций, так и в процессе их обращения) юридические и физические лица, заключившие с эмитентом договор в простой письменной форме и представившие обязательство эмитента по строительству жилых помещений владельцам жилищных облигаций. Открытая продажа облигаций осуществляется по цене, определяемой эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи жилищных облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг.

ВТБ ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15

Консолидированная финансовая отчетность в соответствии с НСФО на 1 октября 2014 года в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: www.vtb-bank.by.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БАЛАНС на 1 октября 2014 г.

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, за 30 сентября 2014 года, за 31 декабря 2013 года.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января 2014 г. по 30 сентября 2014 г.

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт пояснительной записки, 2014 год, 2013 год.

Исполняющий обязанности Председателя Правления В.К. Лиходиевский
Главный бухгалтер М.В. Дудко
Дата подписания «31» октября 2014 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Белгоспромбанк» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже помещения транспортного назначения (машино-место)

общей площадью 12,5 кв.м (инв. № 500/Д-010701), расположенного по адресу: г. Минск, ул. Гамарника, д. 9, к. 3, пом. 21. Начальная цена с НДС – 60 577 800 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены (6 057 780 бел. руб.) перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней после подписания договора купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звязда» 16.07.2014. Аукцион состоится 20.11.2014 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.11.2014 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 224 61 34, (8029) 102 21 17.

В связи с реорганизацией УП «Гипросельстрой», профсоюзным собранием (протокол № 1 от 30.09.2014 г.) принято решение о реорганизации первичной профсоюзной организации УП «Гипросельстрой» (УНП 100822538) путем присоединения к первичной профсоюзной организации УП «Институт Белгоспроект».

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Table with 2 columns: Наименование, Характеристика. Includes details about Lot 1, land area, and auction terms.

Аукцион состоится 12 декабря 2014 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209.

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текучий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заявление банком копии платежного поручения о внесении суммы задатка на текучий (расчетный) счет, указанный в извещении;

копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учетных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иной эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона представляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Принятые заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчиваются в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений – 08 декабря 2014 г. до 15.00. Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

■ На свае вочы

Быць у трэндзе

Спецыялізаваная выстава індустрыі прыгажосці і здароўя «Інтэрстыль-2014» прайшла ў мінулыя выхадныя ў сталіцы.

Зрабіць макіяж, манікюр і масаж, пазнаёміцца з навінкамі дэкаратыўнай, лячэбнай і дзіцячай касметыкі, ацаніць модныя тэндэнцыі ў мужчынскіх і жаночых стрыжках і прычосках, паўдзельнічаць у шоу-паказах і майстар-класах, а таксама набыць касметыку, біжутэрыю і аксесуары — усё гэта наведнікі выставы здзяйснялі з відэачым задавальненнем. Сваю прадукцыю і паслугі як прафесіяналам у сферы прыгажосці і здароўя, так і заўзятым моднікам, ды і наогул усім ахвотным, прадставілі больш за 100 кампаній.

Падчас выставы традыцыйна адбыўся VII Міжнародны фестываль прыгажосці «Ружа вятроў» і каманднае першынства па цырульніцкім майстарстве, дэкаратыўным візажы і пазногцевым сэрвісе «Кубак Мінска-2014». **Вікторыя ЗАХАРАВА.**

■ Сачыце за здароўем

ЦУКАР У ПАРАДЖКУ?

Нягледзячы на тое, што сістэма ранняй дыягностыкі такога захворвання, як цукровы дыябет, знаходзіцца на добрым узроўні, колькасць нявыяўленых хворых усё роўна складае даволі значны працэнт. Такая сітуацыя назіраецца ў многіх краінах. Прычына не толькі ў спадчыннай схільнасці. Яна стане відэачым, калі кожны сам сябе спытае: «Ча-

му я не з'яўляюся на штогадовую дыспансерызацыю і не ведаю свой узровень глюкозы ў крыві?» Дарэчы, японскія даследчыкі ўстанавілі цесную сувязь паміж дыспансерызацыяй і эфектыўнасцю лячэння, а значыць, і працягласцю жыцця. Таму не забывайцеся на такі стандарт вызначэння здароўя, як узровень глікеміі.

Паводле слоў галоўнага пазаштатнага эндакрынолага Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Алы ШАПЯЛЬКЕВІЧ, у 45-50 гадоў надое час задумацца аб рызыцы сацыяльна значных захворванняў — кардыяваскулярных, анкалагічных, цукровага дыябету, астэапарозу. Галоўнае, аддзяліць пажаданае ад наяўнага — свае ўяўленні аб здаровым ладзе жыцця ад таго, што ёсць насамрэч. Дастаткова элементарнага самаагляду: я стройны? Можна падлічыць і добра вядомы індэкс масы цела (вага ў кг/рост у м²), хоць гэта не так прычыпова, як, напрыклад, аб'ём талі. Калі тлушчавая тканка назапашваецца, галоўным чынам, на жываце, значыць, ёсць сур'ёзны фактар развіцця захваральнасці на цукровы дыябет і кардыяваскулярную паталогію, а таксама заўчаснай гібелі, з імі звязанай.

У норме ў мужчын аб'ём талі не павінен перавышаць 94 см, у жанчын — 80 см. Аб'ём талі ў мужчын звыш 102 см і ў жанчын звыш 88 см — паказчык абдэмальнага атлусцення, якое прыводзіць да развіцця гіперліпідэміі.

Для таго, каб пазбегнуць такіх непрыемнасцяў, як павелічэнне талі, лішняга вага і атлусценне, неабходна мяняць лад жыцця. Паказчыкі абмену ліпідаў палепшаюцца пры абмежаванні насычаных тлушчаў і халестэрыну, зніжэнні вагі, павелічэнні фізічнай актыўнасці, адмовы ад курэння.

Варта нагадаць асноўныя прынцыпы правільнага харчавання:

- ужываць больш свежай гародніны і фруктаў, хлеб грубага помалу, злакі, малочныя прадукты з нізкай колькасцю

тлушчаў, нятлустыя гатункі мяса, рыбу;

- перавага — марской рыбе з вялікай колькасцю амега-3 поліненасычаных тлустых кіслот, якія адыгрываюць важную ролю ў прафілактыцы атэрасклерозу;
- колькасць тлушчаў, уключаючы алеі, не павінна перавышаць 30% ад агульнай сутрачнай колькасці калорый; прычым на долю насычаных тлустых кіслот павінна прыпадаць не больш за 10% ад гэтай колькасці.

Цукровы дыябет 2 тыпу з'яўляецца адным з самых небяспечных фактараў рызыкі атэрасклерозу. Усё ад таго, што дыябет выклікае парушэнне ўсіх відаў абмену рэчываў (вугляводнага, тлушчавага, бялковага) і фарміруе дадатковыя спецыфічныя змяненні — інсулінна-рэзістэнтнасць, гіперлікемію, гіперінсулінемію, павышаную схільнасць да тромбаўтварэння, парушэнне функцыі ўнутранага сасуду.

Існуе шмат доказаў таго, што генетычная схільнасць адыгрывае важную ролю ў развіцці дыябету 1 і 2 тыпу. «Запуск» спадчыннай схільнасці могуць забяспечыць неспрыяльныя фактары навакольнага асяроддзя, нездаровы лад жыцця, стрэсавыя сітуацыі і яшчэ шэраг невядомых фактараў. Рызыка захворвання істотна ўзрастае, калі не адзін, а больш сваякоў мелі такое захворванне.

Што ж неабходна для выяўлення цукровага дыябету 2 тыпу на ранняй стадыі? Ва ўзросце пасля 45 гадоў варта вымераць цукор у крыві 1 раз у тры гады. Штогадовае даследаванне глікеміі нашча неабходна ў любым узросце, калі ёсць прамыя сувязі з цукровым дыябетам 2 тыпу, атлусценнем, артрэары-

ДЫАБЕТ У ДЗЯЦЕЙ

— У апошнія гады адзначаецца рост колькасці дзяцей з цукровым дыябетам. Іх колькасць на сёння — 1688, — кажа галоўны пазаштатны дзіцячы эндакрынолаг Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Анжэліка СОНЦАВА. — Найбольш распаўсюджаны ў дзяцей дыябет 1 тыпу. Калі раней пік выяўлення захворвання прыпадаў на тых, каму 11-14 гадоў, то цяпер гэта 4-5 гадоў. Цукровы дыябет 1 тыпу выяўляецца ў адносна невялікай частцы, заўсёды своечасова. У апошнія гады ў нас, як і ва ўсім свеце, расце колькасць дзяцей з лішняй вагой і атлусценнем, аднак істотнага росту дзяцей з цукровым дыябетам 2 тыпу пакуль не адзначаецца.

Святлана БАРЫСЕНКА

■ Ад прадзедаў...

ГЛЯДЗЕЦЬ БАТЛЕЙКУ!

У сакавіку наступнага года ў аграгарадку Залессе Смагонскага раёна мяркуецца правесці міжнародны фестываль самадзейных батлеечных тэатраў.

Народны тэатр «Батлейка» Залесскага дома культуры. Пастаўніка «Пра бабу Еўку, купальскага дзедку і папараць-кветку».

Прапанова арганізаваць гэтую імпрэзу, прымеркаваўшы яе да міжнароднага Дня лячэбных тэатраў, прагучала за «круглым сталом» на тэму «Роля мясцовай гісторыі, культуры і самабытнага батлеечнага мастацтва ў развіцці сельскіх тэрыторый», які прайшоў у Залессі па ініцыятыве мясцовага дабрачыннага фонду «Паўночныя Афіны».

У цэнтры дыскусіі, у якой удзельнічалі кіраўнікі і рэжысёры батлеечных тэатраў Залесскага дома культуры, Мірскага прафесійна-тэхнічнага каледжа, Смагонскага цэнтры творчасці дзяцей і моладзі, музейныя і бібліятэчныя работнікі, кіраўнікі мясцовых органаў улады, былі пытанні папулярнасці ўнікальнай беларускай традыцыі глядзець батлейку, інтэграцыі гэтага старажытнага мастацтва ў сучасныя ўмовы, перш за ўсё ў рэацыі з дзецьмі. Ідэя правядзення міжнароднага фестывалю батлеечных тэатраў была гарача падтрыманая і ў бліжэйшы час распачнецца яго падрыхтоўка. Ён можа стаць цудоўным падарункам не толькі аматарам гэтага мастацтва, але і да 250-годдзя знакамітага жыхара Залесся, аўтара славагата паланэза «Развітанне з Радзімай» Міхала Клеафаса Агінскага.

Фестывалю батлеечных тэатраў будзе аказана арганізацыйная і тэхнічная падтрымка, падкрэслена член праўлення фонду «Паўночныя Афіны», кіраўнік праекта «Самабытнага традыцыі для павышэння якасці жыцця на вёсцы» Галіна МАЦЮШЭНКА. **Барыс ПРАКОПЧЫК**

Даты Падзеі Людзі

11 ЛІСТАПАДА

1909 год — 105 гадоў таму нарадзіўся (г. Мінск) Георгій Уладзіміравіч Заборскі, беларускі архітэктар, акадэмік Расійскай акадэміі архітэктуры і будаўнічых навук (1995), заслужаны будаўнік Беларусі (1961), народны архітэктар СССР (1981). У 1939 годзе скончыў Ленінградскую акадэмію мастацтваў. У 1952-1964 гг. выкладаў у БПІ. Працаваў у інстытутах «Белдзяржпраект», «Мінскпраект». Асноўныя работы ў Мінску: корпус педагогічнага інстытута, кінатэатр «Піонер», Дзяржаўны тэатр лялек Беларусі і іншыя. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1971). Памёр у 1999 годзе.

1918 год — закончылася Першая сусветная вайна. «Той, хто пачынае вайну, сам трапляе ў свае сеткі». Гэтыя словы прапаганда Іаана Дамаскіна вельмі дакладна характарызуюць еўрапейскія народы, якія пачалі ў 1914 годзе жадліваю боіню, якая доўжылася 4 гады. Ваеннае супрацьстаяне паміж «Антантай» і «Траістым саюзам» набыло не бачаны раней маштабы. У ваенны канфлікт было ўцягнута 38 дзяржаў — больш за палову краін, якія існавалі ў пачатку XX стагоддзя. Наступствы Першай сусветнай вайны былі катастрофічнымі. Падчас ваенных дзеянняў загінулі 10 мільянаў чалавек, 3 мільяны засталіся інвалідамі. Колькасць ахвяр сярод мірнага насельніцтва да гэтага часу невядомая.

1929 год — 85 гадоў таму нарадзіўся (вёска Малья Лука, цяпер Баранавіцкі раён) Леанід Міхайлавіч Сушчэня, беларускі вучоны ў галіне заалогіі, член-карэспандэнт (1972), акадэмік НАН Беларусі (1980), акадэмік АН СССР (1990), Расійскай АН (1991), доктар біялагічных навук (1970), прафесар (1980), замежны член Польскай АН, Лі-

тоўскай АН, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. У 1953 годзе скончыў БДУ. З 1956-га — асістэнт кафедры ў БДУ, з 1959-га — навуковы супрацоўнік Севастопальскай біялагічнай станцыі АН СССР, з 1964 года — загадчык аддзела Інстытута біялогіі паўднёвых мораў АН УССР. Быў загадчыкам аддзела заалогіі і паразіталогіі АН Беларусі, дырэктарам Інстытута заалогіі АН Беларусі (з 1995 г. — ганаровы дырэктар Інстытута). З 1997 года — саветнік Праэдыма НАН Беларусі. У 1992-1998 гг. — старшыня камітэта па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі. Аўтар больш як 180 навуковых прац па першаснай і другаснай прадукцыі вадаёмаў, экалагічнай фізіялогіі, харчавання, дыханні, росце і балансе энергіі водных беспазваночных, ахова прыроды і навакольнага асяроддзя.

Было сказана

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ, пісьменнік, паэт, драматург:
«Абапірайся на цвёрдых, сумленных, хай непакорліва-самастойных, але непакдупных».

9 лістапада
Нараджэнні
Для іх самае галоўнае — сме- ла паглядзець самім сабе ў вочы, навучыцца накіроўваць свае незвычайныя таленты і моцную энергію, якая часам б'е праз край, у канструктыўнае і стваральнае рэчышча. Народжаныя ў гэты дзень рэдка задумваюцца пра тое, куды яны імкнуча.

10 лістапада
Нараджэнні
Гэтыя людзі ўвесь час сутыкаюцца з самымі сур'ёзнымі зменамі як сабе саміх, так і ў тых людзях або прадметах, з якімі яны працуюць. Тым з іх, хто разумее важнасць грамадскага жыцця і добра разбіраецца ў людзях, звычайна спадарожнічае вялікі поспех. Часам яны сутыкаюцца з неразуменнем іншых людзей і з-за занадта крытычнага складу розуму і на дзіва моцнай натуре. Для таго, каб на працягу доўгіх гадоў ужываць пошач з іх, народжаныя 10 лістапада, іх сябрам і родным неабходна адчуваць неверагодную прыхільнасць і давер да іх.

11 лістапада
Нараджэнні
Асобы, якія ўмею маніпуляваць асяроддзем, накіроўваюць свае намаганні на тых людзей, прадметы або віды дзейнасці, якія для іх асабліва важныя. Народжаны ў гэты дзень па сваёй прыродзе — добры сем'янін, абаронца хатняга ачага, дабрабыту, выдатны здабытчык. Але больш за ўсё гэтыя людзі жадаюць быць галоўнымі ў цэнтры любой імпрэзы, хай нават самай маленкай. Яны валодаюць фізічным магнетызмам і добра ведаюць, як выкарыстоўваць сваю прывабнасць. Яны здольныя ўтаймаваць сваю энергію і цярпліва чакаць. У іх ёсць схільнасць да задуманнасці, якая часам выліваецца ў бяздзейнасць і дэпрэсію. Для дасягнення мэты ім неабходна развіць сілу волі.

Гэтым людзям пажадана навучыцца павяжаць тых, хто побач і імкнуча пазбягаць карыслівых матываў ва ўзаемаадносінках з імі. Народжаныя 9 лістапада ніколі не павінны аглядацца назад, а ўвесь час рухацца наперад і ўгару, як мага вышэй.

Гэтым людзям пажадана навучыцца павяжаць тых, хто побач і імкнуча пазбягаць карыслівых матываў ва ўзаемаадносінках з імі. Народжаныя 10 лістапада ніколі не павінны аглядацца назад, а ўвесь час рухацца наперад і ўгару, як мага вышэй.

Гэтым людзям пажадана навучыцца павяжаць тых, хто побач і імкнуча пазбягаць карыслівых матываў ва ўзаемаадносінках з імі. Народжаныя 11 лістапада ніколі не павінны аглядацца назад, а ўвесь час рухацца наперад і ўгару, як мага вышэй.

Калі ў 18-29 гадоў лішнюю вагу маюць 28-30% беларусаў (працэнт вагаецца ў залежнасці ад рэгіёна), то ў 30-39 гадоў — 45-49%, 40-49 — 51-60%; атлусценне сярод 18-29-гадовых выяўляецца ў 2,5%, 30-39-гадовых — у 6-8%, 40-49 — у 14-19%.

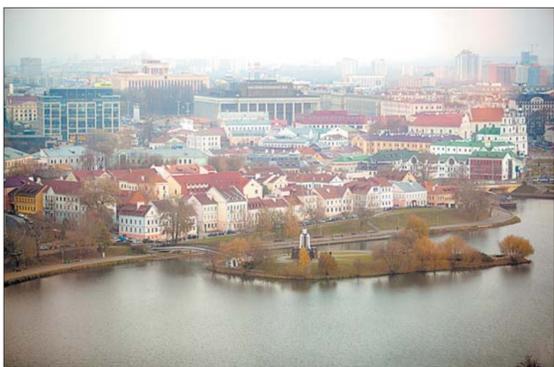

СЁННЯ

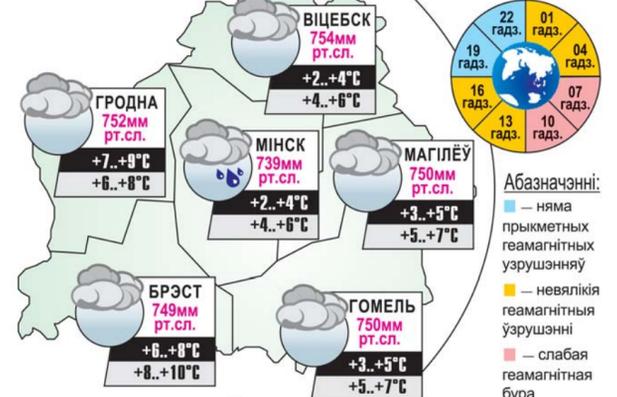
Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	8.29	17.18	8.49
Віцебск	8.23	17.02	8.39
Магілёў	8.19	17.08	8.49
Гомель	8.10	17.10	9.00
Гродна	8.43	17.34	8.51
Брэст	8.38	17.40	9.02

Месяц
Апошняя квадра 14 лістапада. Месяц у сур'і Рака.

Імяніны
Пр. Ганна, Марыі, Аляксея, Андрэя, Віктара, Івана, Мікалая, К. Анастасіі, Ніны, Марціна, Мацея, Тодара, Эміля, Яна.

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА +12...+14°C	КІЕЎ +6...+8°C	РЫГА +10...+12°C
ВІЛЬНЮС +6...+8°C	МАСКВА +4...+6°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +5...+7°C

УСМІХНЕМСЯ

— Алкоголь моцна ўплывае на агра-сіўнасць маёй жонкі.
— Дык яна ў цябе п'е?
— Не, п'ю я. І чым больш я п'ю, тым мацней яна мяне б'е!

Пытанне рубам.
Калі ўжо ў паліклініках для тых, каму «толькі спытаць», з'явіцца асобнае акно?!

Дзеці — кветкі жыцця :) Наташа (два з паловай гадь):
— Тата, не хадзі на працу, застанься з намі.
— Наташа, калі тата не будзе хадзіць на працу, нам не будзе чаго есці.
— Ага. Тата ўсё з'есць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 2 А Д 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙСЬКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕУСЬКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, П.ЦІМОШЫК

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОН: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовыя самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 19.679. Індэкс 63850. Зак. № 4630.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
10 лістапада 2014 года.